

Süchiki tü

ALATEETKAT MAPEENA

Tü nüshajakat achiki Juan

1 ¹Anuu tü tashajakat, taya Juankai anülia, süchiki tü kasa alatajatkat maalü ee'iyatünakat tamüin nütüma wane aapiee nüma'anajeejachi Maleiwa ajütünakai tanainmünin nütüma Jesucristo. Ee'iyatünüsü shia paala nümüin Jesucristo nütüma Maleiwa süpüla nüküjirünjatüin namüin na anoujashiikana nünain. ²Tashaja achikit süpüshua tü te'rakat, maa aka soo'opünaa nünüiki Maleiwa je soo'opünaa tü shiimüin nüküjakat tamüin Jesucristo. ³Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu eekai naashaje'erüin sümüin tü wayuukolüirua tü anuu tashajüin achiki sulu'u tü karalouktakat. Je anata'aleeshija'a ma'i napüshua na oonookana sümaa tü pütchi naapakat. Süka jamüin, alü'ütsü joo sükalia süpüla keraainjatüin shia.

A'waajünüshi Jesucristo nütüma Juan

⁴Taya Juankai anülia, ashajüshi taya jümüin jiakana anoujashiikana nünain Jesucristo chakana sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee sulu'u tü mmakat kanüliakat Asia. Achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Maleiwakai süpüla nii'iyatiuinjachin

na'anasia waneepia jümüin je süpüla naapüinjachin anaa jümüin. Shiimüin sünain eein nia maa'ulu yaa, sünain eetüjülin nia nümaiwa, je sünain eeinjachin nia waneepia süpüla ka'ikat süpüshua. Je achuntüshi taya jaa'u nümüin chi Naa'inkai Maleiwa, chi eekai nümaa sümülatu'u tü niinasekat chakat iipünaa eere nuluwataain, chi eekai jüma'aya wane'ewaire jukua chaa sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee. ⁵Je achuntüshi taya jaa'u nümüin Jesucristo, chi lotokai akaippa sünain aküja nünüiki chi Maleiwakai, chi palajachikai sünain oso'irawaa aa'in süchikijee ouktaa, chi mülo'ushikai napüleerua napüshua na sülaülashiikana mma.

Anakaja wa'waajüle Jesucristo, süka alin ma'i waya nüpüla, je süka taashiinapain waya nütüma sünainjee ouktüin nia waa'ujee suulia süsalajüin waya waainjala.

⁶Anakaja wa'waajüle nia, süka ni'itaain waya wane'ewaire wakua süpüla a'yatawaa nümuin Maleiwa chi Nüshikai aluwataakai waa'u. E'itaushi waya nütüma süpüla akaalinjaa na anoujashiikana sünain a'waajaa chi Maleiwakai. Kasatalejese kojutüinjachin Jesucristo sütüma wayuu wainma

süpüla ka'ikat süpüshua, süka läälaain nia saa'u kasa süpüshua. Amén, anakaja wa'waajüle nia.

⁷ Anteechi Jesucristo nüchikua sa'aka tü sirumakat.

E'nneechi sütümä wayuu süpüshua.
Otta ne'reechi nia na
noo'uliwo'ukana na wayuu
o'utakana naa'in paala.

Je so'uweena ka'ikat tia,
a'yalajeerü ma'i sümaa
mmoluu tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua.
Amén. Shiimüin sünain
nüntajachin nüchikua.

⁸ Je nünüiki chi Maleiwa Aluwataakai, müsü mayaa: "Taya kakumalaka kasa süpüshua, taya ekeraajaka'aya shia. Taya chi Pülashikai ma'i. Eeshi taya maa'ulu yaa, eetüjü'iya taya tamaiwa, je eeinjachi taya waneepia süpüla ka'ikat süpüshua".

Aluwataanüshi Juan sünain ashajaa tü ni'rakat

⁹ Taya Juan chi juwalakai, wanaawajiraasü takuaippa jümaa sünain waluwataaushin nütüma Maleiwa je sünain wachecherüin waa'in su'unnaa tü müliaa we'rakat saalijee wanoujain nünain Jesús. Taküjinjatü joolu'u jümuin tü te'rakat wanaa sümaa püreesain taya chaa sulu'u wane mma kanüliasü Patmos pasanainkat sünain palaa. Püreesashi taya saalijee tanoujain nünüiki Maleiwa je saalijee aktüjaa sümuin wayuu sünain niain Jesús Tasenyotsein.

¹⁰ Je so'u wane ka'i riminko, na'anaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Taapakalaka joo nünüiki wane wayuu yaa tapücho'ujee

sünain emetuluin ma'i, müsü aka saa'in shi'ira konneeta,¹¹ sünain nümuin tamüin: "Tü pi'reekat joolu'u, anakaja müleka püshajüle shia sulu'u wane karaloukta süpüla püjütüinjatüin shia sümüin tü anoujasükälüirua tanain sulu'u tü akaratshisükat outkajaalee chakat sulu'u tü pueulokalüirua:

Éfeso,
Esmirna,
Pérgamo,
Tiatira,
Sardis,
Filadelfia, je
Laodicea".

¹² Ojununtaashi joo taya süpüla tatüjaainjachin naa'u jaralin chi aashajaakai tamaa. Te'rakalaka akaratshisü rampara oorole'eya sütoutajee.¹³ Je pasanain sünain tü ramparakalüirua, te'rakalaka wane müshi aka saa'in wayuu. Kashe'lonyouleshi nia. Je nuluuwainpünaa, eesü wane kuluulu oorole'eya.¹⁴ Je müsia nu'wala, kasuushaatasü ma'i. Otta no'u, müsü aka saa'in süchuvala siki.¹⁵ Je tü nuu'uikat, müsü aka saa'in paira eekai eerolojuushin. Otta tü nünükikat, emetutsü ma'i maa aka saa'in su'lötüin palaa.

¹⁶ Je najapulu'u yaa nikialu'ujee, eesü akaratshisü jolotsü. Otta naanükülu'ujee, ojuittüsü wane chajaruuta piama asalü, kasasü ma'i. Otta nu'upünaa, müsü aka nuchuwala chi ka'ikai sütsüniru'upa.

¹⁷ Je te'rapa nia, müichipa aka taya saa'in wayuu ouktüsü palastüin yaa nüümülatu'u. Ni'itaakalaka tü najapü nikiakat taa'u sünain maa tamüin: "Nnojo mmolüin pia. Eetüjü'iya taya süpülapünaa kasakat süpüshua je eeinjachi taya meinshi.

¹⁸Taya kataka atüma so'u wayuu. Mayaashije ouktüin taya paala, anii taya pi'rüün sünain katüin to'u je ayateechi taya katüin o'u süpüla ka'ikat süpüshua. Eesü tama'ana tü shiyaaweinkat tü Hadeskat tü süpileekat tü ouktüsükalüirua.

¹⁹"Pi'reerü joolu'u tü alatajatkat maa'ulu yaa je tü alateetkat mapeena. Anakaja müleka püshajüle shia. ²⁰Taküjeertü joolu'u püümüin tü nnojotkat sütütjaain aa'u wayuu paala so'o'opünaa kasain kayaawasein tü akaratshisü jolotsü pi'rakat sulu'u tü tajapü tekiakat je kasain kayaawasein tü akaratshisükät rampara: Tü akaratshisükät rampara, shiyaawase tü akaratshisükät outkajaalee. Je tü akaratshisükät jolotsü, nayaawase na akaratshishiikana aapiee aa'inmajakana tü anoujasükalüirua sulu'u tia outkajaaleekalüirua.

Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua

chakat Éfeso

2 ¹"Püshaja nüümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Éfeso:

"Anuu nünüiki chi kajapulu'ukai tü akaratshisükät jolotsü nikialu'u, chi sa'akakai waneepia tü akaratshisükät rampara: ²Tatüjaan aal'uchii jia anoujashiikana chakana Éfeso sünain jaa'inrüün kasa eekai anain. Ta'waajüin jia süka jüchecherüin jaa'in sünain a'yatawaa tamüin. Tatüjaan aa'uchii jia sünain jüjünajaain jüma'anajee chi eekai

kama'üralin. Kayaawaseshii jia namüin na antakana ja'akamüin süpüla ekirajaa nünüiki Maleiwa naashin sünain nnojolüin shiimüin aluwataaushin tatüma. ³Sotüsü taa'in sünain jüchecherüin jaa'in su'unnaa tü müliaa ji'rakat saalijee tü jünoulakat tanain. Mayaainje müliaain jia, ayatshi'iya jia ichein tanain.

⁴"Akaajaa tachiajaaka oulia jia, shia sünain nnojoliin alin jüpüla na juwalayuukana maa aka alin jüpüla naya paalainka jikeroloowa'aya sünain anoujaan tanain. ⁵Soto jaa'in anapü'üin ma'l jukuaippa namüin na juwalayuukana. Anakaja joolu'u müleka juu'ulaale suulia maalin naya jüpüla sümaa jaa'inrüinjatüin jüchikua tü kasa anasü jaa'inrapü'ükät namüin. Akaajasa nnojorule jaa'inrüün, antamaateechei taya süpüla taakatünjatüin ja'akajee tü ramparakat aapünakat paala jümüin. ⁶Ottá mayaashije tachiajaainapain jia, sotüsü taa'in sünain jiyouktüin wanaa tamaa tü naa'inrakat na nikirajuinkana Nicolás, na wayuu ekirajüliikana sünain alawaa.

⁷"Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jülijüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua. Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üraikai nütüma, tel'itaajeechi nia süpüla niküinjatüin süchon tü wunu'u sulu'ukot tü na'apainsekat

Maleiwa, tü súchon katakat
atüma so'u wayuu.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Esmirna

8“Püshaja nümüin chi aapiee
aa'ínmajakai tü anoujasükalüirua
tanain sulu'u tü outkajaaleekat
chakat sulu'u tü pueulokat Esmirna:

“Anuu nünüiki chi eetüjüika'iya
süpülapünaa kasakat süpüshua,
chi eeinjachikai meinshi, chi
ouktakai paala sünain süso'iraain
naa'in súchikijee: 9Tatüjaaa aa'uchii
jia sünain müliain ma'i maa'ulu
yaa je sünain wayuuin mojushii
jia. Otta soto jaa'in sünain
wayuuin anashii jia nu'upala
Maleiwa. Je tatüjaaa aa'uchii jia
sünain mojuin sünüiki wayuu
jümuin. Na wayuu, nüpüshikana
Maleiwa naajüin. Na'alainpaja'a
ne'e shia, aluwataaushi ne'e
nütüma Satanás. 10Nnojo mmolüin
jia seema tü müliaa anteekat
jünainmüin maalü. Tamüshii paala
jia: Eejeena eekai nata'ünneenain
ja'akajee süpüla püreesain
nütüma chi Yolujaakai süpüla
nüpüleeruaain jaa'in shii'iree
jiyoutküin taya. Ji'reerü müliaa
süpüla poloo ka'i. Otta jiakana,
mayaasüje su'utinnüin naa'in
waneeirua ja'akajee sünainjee tü
nanoulakat, anakaja jüchecherüle
ja'a'in jüpuhsha sünain anouja
waneepia. Soto jaa'in sünain
juwalaajüneenain tatüma.
Teanakeena jia tanainmüin süpüla
eeinjanain jia waneepia nümaa
Maleiwa.

11 “Müleka kapürale jaa'in
tanüiki, anasü jülüjüle jaa'in tü

nümakat joolu'u chi Naa'inkai
Maleiwa jümuin jia anoujashiikana
sulu'u tü outkajaaleekalüirua
süpüshua. Je chi eekai
nukanajuuin chi Kama'üraikai
nütüma, ja'itaichi ouktüin maa
aka wayuu süpüshua, nnojoleechi
akatalaaain nuulia Maleiwa
súchikijee.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Pérgamo

12“Püshaja nümüin chi aapiee
aa'ínmajakai tü anoujasükalüirua
tanain sulu'u tü outkajaaleekat
chakat sulu'u tü pueulokat Pérgamo:

“Anuu nünüiki chi kama'anakai
tü chajaruuta piamat súsa
kasakat ma'i: 13Tatüjaaa aa'uchii
jia sünain kepiain cha'aya sulu'u
tü pueulo eere nuluwataain
Satanás saa'u wayuu sainküin
mma. Ja'itasü kaainjalain wayuu
wainma cha'aya, ayatshi'iya jia
sünain anoujaa tanain. Sotüsü
taa'in wanaa súmaa nu'utinnüin
aa'in cha'aya chi juwalakai
Antipas, chi aküjapü'ükai tanüiki
meinshi. Mayaashijje mmolüin jia
wanaa súmaa tia, nnojoliishii jia
oo'ulaain toulia.

14 “Akaajaa tachiaaka oulia
jia, shia sünainjee sa'aleewajaain
waneeirua ja'aka namaan na
oushikajaakana súchiirua tü
nikirajapü'ükat achiki Balaam, chi
ekirajakai sünain alawaa sümawai
paala wanaa súmaa nuluwataain
Balac. Balaam, nii'iyatüin nümuin
Balac tü naa'inrüinjatkat süpüla
kaainjalainjanain na wayuu
Israelkana nuulia Maleiwa.
Je Balac, nimeejakalaka na

Israelkana süpüla neküinjatüin tü asalaa aapünakat paala sümünin tü maleiwayaasükalüirua, je süpüla a'luwajirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo.

¹⁵ Otta wane tachiaaka oulia jia, shia sünainjee sa'aleewajaain waneeirua ja'aka namaa na nikirajuinkana Nicolás, na ekirajülikana sünain alawaa. ¹⁶ Jiyawajaa jümta suulia kapülaa aa'in tü nekirajakat anain. Müleka nnojoliire jiyawajaaín suulia tia, antamaateechi taya jünaïnmüin süpüla tatkaainjachin jümaa süka tü chajaruuta tawaralu'ukot.

¹⁷ “Müleka kapiurale jaa'in tanüiki, anasü jülijüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümuin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua. Je chi eekai nükanaajuuin chi Kama'üräikai nütüma, taapeerü nümuin süpüshi tü eküüli kanüliakat maná, tü anujunnakat paala sümäwa. Je taapeerü nümuin wane ipachon kasuutat ashajünakat anain wane anüliee jeket atüjaanakat aa'u nütüma ne'e chi aapünakai amiin.

Tü karalouktä sümüinjatkät tü anoujasükalüirua

chakat Tiatira

¹⁸ “Püshaja nümuin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Tiatira:

“Anuu nünuiki chi Nüchonkai Maleiwa, chi kachuwalakai o'u, chi jorottokai oo'ui. ¹⁹ Tatüjaa aa'uchii jia sünain jaa'inrüin tü

kasa anasükat sümüin wayuu sünain alin shia jüpüla. Süka ichein jia tanain, koo'omüinsü joo tü kasa anasü jaa'inrakat sünain ji'yataain tamüin suulia paala jikeroloowa'aya sünain anoujaa tanain. Je joolu'u, mayaainje müliain jia, jüchecherün jaa'in su'unnaa tia.

²⁰ “Akaajaa tachiaaka oulia jia, shia süka nnojoliin jüleejüin Jezabel, tü jierü akiijatkat alawaa, tü nüniükimaajatkat Maleiwa saashin. Shime'eja aa'inchii na anoujashiikana tanain süka tü alawaa shikirajakat anain süpüla kaainjalainjanain naya, maa aka na'luwajiraain nakuappa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, je maa aka neküin tü asalaa aapünakat paala sümünin tü maleiwayaasükalüirua. ²¹ Watta süma'a ta'atapajüin shia shii'iree suu'ulaweein suulia kaainjalaa. Ayoutkajaasia ne'e. Ayatsia shia wayuuin maa'insat. ²² Tajiteerü wane ayuulii sünainmüiin süpüla müliainjatüin shia saalijee shiyouktüin taya. Je na wayuu aa'inrakana tü kasa mojusü saalirakat tü jietkat, müleka nnojorule noo'ulaain suulia naainjala, meena aka tatüma saal'in tü jietkat sünain müliashaatain. ²³ To'uteena aa'in napüshua na eekai masütaajuin sünain naal'inriüin tü shikirajakat anain. Je na anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekat süpüshua, natüjaweechikalaka taa'u sünain nnojoliin sunujulaain saainjala wayuu toulia süka te'raajüin saa'in wayuu süpüshua süpüla süsalainjatüin saainjala tatüma.

²⁴ “Taashajaain joolu'u jümuin jaikana chakana Tiatira

nnojoliikana oonooin sümaa
tü alawaa shikirajakat anain
Jezabel, jiakana nnojoliikana
ashatüin tü kasa mojusü
nii'iyatakat Satanás sümün
wayuu, tü 'kasa anasükat'
naajüin na ashatakana shia.
Nnojoleerü koo'lomüin joolu'u
tatüma jümiin tü taluwataakat
anain jia.²⁵Shia tamaka ne'e
jümuin tüü. Otta tacheküin
jüpüleerua ayatiin katsüin
jünoula waneepia süma'inru'u
ja'atapajüin tale'ejüin tachikua.

²⁶"Je chi eekai nükanaajuuin
chi Kama'ürakai nütüma sümaa
ayatiin naa'inrüin tü tachekakat
nüpüleerua süntaleepa'a sükalia
tü saja'lajaainjatkat o'u kasakat
süpüshua, laülaajeechi nia tatüma
saa'u wayuu sainküin mmakat
süpüshua,²⁷ maa aka ni'itaain
taya chi Tashikai süpüla laülawaa
sünain nümuin tamüin:

'Te'itaain pia süpüla
aluwataawaa saa'u wayuu
süpüshua
sünain me'ruguinjachin amüin
pia.
Eekai shi'rüin pümuin su'unnaa
puluwataain,
asaichajaweerü püttüma maa
aka saa'in amüchi eekai
süsottüin.'

²⁸Je so'u tia süpüla
sütiijaainjatüin wayuu saa'u
sünain jükanajüichipain chi
Kama'ürakai, taapeerü jümuin
tü jolotsü eweetakat watta'a
maalü.²⁹Müleka kapürale
jaa'in tanüiki, anasü jülüjüle
jaa'in tü nümakat joolu'u chi
Naa'inkai Maleiwa jümuin
jia anoujashiikana sulu'u tü
outkajaaleekalüirua süpüshua.

Tü karaloukta sümünjatkat
tü anoujasükalüirua

chakat Sardis

3 ¹"Püshaja nümuin chi
aapiee aa'inmajakai tü
anoujasükalüirua tanain sulu'u tü
outkajaaleekat chakat sulu'u tü
pueulokat Sardis:

"Anuu nünüiki chi kajapulu'ukai
tü akaratshisükat jolotsü, chi
eekai amaa chi Naa'inkai
Maleiwa sulu'u tü akaratshisükat
outkajaalee: E'nnaajünüshii jia
sütüma wayuu sünain wayuuin
yalayatshii je sünain jaa'inrüin
kasa anasü saashin. Otta tatüja
aa'uchii jia sünain wattain jaa'in
toulia.²Nnojotsü jikeraajüin
tü ji'yataainkat no'ulu'u chi
Tamaleiwasekai. Ee jümata
jaa'in sünain tü a'yataawaa
e'itaanakat paala jümuin nütüma
süpüla nnojolüin sümalajaain tü
nüchekakat jüpüleerua.³Soto
jümata jaa'in tü pütcchi shiimün
ekirajünakat anain jia. Juu'ulaa
suulia mashapalaa aa'in sünain
ekeraajaa tü nüchekakat chi
Maleiwakai jüpüleerua. Je
joonoo jümaala jüchikua sümaa
tü shiimüinkat. Akaajaa müleka
nnojorule jiyaawajaain, antalaa
meechi taya jünainmüin süpüla
süsalainjanain jia tatüma. Maa aka
matüjaajuuin naa'u joujaleechin
nüntüin wane ka'ruwarai,
akaweechia tayakai tantapa.

⁴"Otta tatüja ja'aka cha'aya Sardis
eein ja'aka cha'aya Sardis
palit wayuu eekai nnojolüin
yarüttiin naa'in nu'upala
Maleiwa. Eejeena naya tamaa
sünain kasuuin ma'i nashe'in,

süka nekerajüin tü nüchekakat Maleiwa napüleerua. ⁵ Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üräikai nütüma, meechi aka naal'in na wayuu a'atakana tü ashe'inyüü kasuukat ma'i. Nnojoleerü tal'aajaain nünülia sulu'ujee tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaainapakana aa'in tatüma. Je so'uweena tü ka'ikat tasha'walaweechikat o'u nümülatu'u Maleiwa namaa na aapieekana, 'Te'raajüin chira wayuukai', meechi taya nümüin. ⁶Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jüllüjüle jaa'in tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa jümüin jia anoujashiikana sulu'u tü outkajaaleekalüirua süpüshua.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükalüirua**

chakat Filadelfia

⁷"Püshaja nümüin chi aapiee aa'inmajakai tü anoujasükalüirua tanain sulu'u tü outkajaaleekat chakat sulu'u tü pueulokat Filadelfia: "Anuu nünüki chi Maainjalasaikai, chi aküjakai tü shiimüinkat, chi kama'anakai tü niyaaweinkat David süpüla nikerotirüinjanain namüiwa na anoujashiikana nünainmüin Maleiwa. Na manoujainsaliikana, nnojoleena nikerotiriin. Otta na anoujashiikana, naya nikerotireenaka. ⁸Tatüjaaa aal'uchii jia anoujashiikana sünain jaa'irüin kasa eekai anain. Ja'itaina mojutüin jia tanainjee sütüma wayuu cha'aya, nnojoliishii jia aattajaain taa'u. Ayatshi'iya jia oonoooin sümua tanüiki. Tamüshii paala

jia: Jutatusü tatüma ekerotoo nünainmüin Maleiwa jüpüleerua je nnojoleena jia aleejünün nütüma. ⁹Je nnojotsü motüin taal'in tü kasa mojusü naa'inrakat jümüin na wayuu aluwataaushikana nütüma Satanás. Judíokana naashin, nüpušikana Maleiwa naashin. Na'alainpaja'a ne'e shia, nnojoliishii naya nüpušin. Tantireena naya jünainmüin süpüla namüliaalaainjanain jümülatu'u süpüla nayaawatüin saa'u sünain alin jia tapüla.

¹⁰"Otta jiakana, süka joonooin sümua tanüiki sümua jüchecheriin jaa'in su'utpiünaa tü kasa mojusü naa'inrakat na wayuukana jümüin, taa'linmajenea jia su'unnaa tü müliaa antajatkat sünainmüin tü wayuukolüirua süpüshua apüleeruainjatkat aa'in sainküin mmakat.

¹¹"Shiimüin sünain tale'ejeechin tachikua maalü. Ayata jia sünain katsüin jünoula. Jalia jia suulia süsütünün juulia tü taapiinjatkat jümüin saa'u jükanajüin chi Kama'üräikai. ¹²Je chi eekai nükanajuuin chi Kama'üräikai nütüma, te'itaajeechi nia süpüla eejinachin nümaa Maleiwa waneepia. Müichia mayu'laain nüma'anajee. Je süka nüpušin nia chi Tamaleiwasekai, tashajeerü nünülia nünain. Je süka kepiainjachin nia sulu'u wane Jerusalén jeket, tashajeerü tü sünüliakat nünain. Shia tü pueulo nuluwataakat alu'u Maleiwa, tü ashakateetkat maalü chajee iipünaajee nüma'anajee. Je süka nu'tte'ennüüchipain tatüma, tashajeerü tü tanülia jeketkat nüna'inya. ¹³Müleka kapürale

jaa'in tanüiki, anasü jülijüle jaa'in
tü nümakat joolu'u chi Naa'inkai
Maleiwa jümüin jia anoujashiikana
sulu'u tü outkajaaleekalüirua
süpüshua.

**Tü karaloukta sümüinjatkat
tü anoujasükälüirua**

chakat Laodicea

¹⁴“Püshaja nümüin chi aapiee
aa'línmajakai tü anoujasükälüirua
tanain sulu'u tü outkajaaleekat
chakat sulu'u tü puelokat Laodicea:

“Anuu nünüiki chi kanüliakai
Amén, chi lotokai akuaippa
sünain aküjaai tü shimaankat
nüchiki Maleiwa, chi nükumajakai
anainjee kasakat süpüshua
Maleiwa: ¹⁵Tatüjaaa aa'ut sünain
akulajaain ma'i jaa'in sünain
a'yatawaa tamüin. Mayaasüje
nnojoliuin mojuin jünüiki tamüin,
nnojoliishii jia yalayalain aa'in.
Müleka nnojorule jüchekiin
süpüleerua yalayalain jia, anasüje
saa'in tamüin müleka mojule
jünüiki tamüin wwatuo'ushi.

¹⁶Shiimüin sünain jukulajaain
ma'i aa'in. Je sünainjee müin ne'e
jukuaippa, mojushaatasü taa'lin
jütüma.

¹⁷“A'waataashii jia sulu'u
juwashirüin sünain maa:
‘Anaajaashii waya neerü wainma.
Nnojotsü kasain che'ojaain
wamüin’, müşhii jia. Tamüshii
paala jia: ‘Jamüshiikai jia
nnojoliika'a jiyaawatiuin saa'u
jukuaippa sünain wayuuin
müliashaatashii jia no'ulu'u
Maleiwa, sünain mojushaatain
ma'i jaa'in maa aka saa'in
wayuu eekai maletein, eekai
mo'uin je eekai mashe'in?

¹⁸Tachuntajatkalaaka joo jümüin
sünain jiyalajüinjanain tolvia
tü che'ojaakat ma'i jümüin. Je
tü taapeetkat jümüin, meerü
aka shia jümüin ooro ojojünakat
süka siki süpüla sujuittajatüin
tü shi'yarülakat. Meerü aka
shia jümüin ashe'inyüü kasuutot
ja'atajatkat suulia japülijain jia
sütüma mashe'inyüü. Meerü aka
shia jümüin wunu'u o'upinasee
o'yotünakat sulu'u tü jo'u
ma'iläskat süpüla ko'uinjanain
jia jüchikua.

¹⁹“Tachiajaain jia joolu'u süka alin
jia tapüla. Je napüshua na aikana
tapüla, kalio'ushii tatüma. Je sükajee
tia, anakaja jiyaawajaale suulia
kaainjalaa süpüla ji'yataainjanain
tamüin süka süpüshua jaal'in.

²⁰Jaapaja tanüiki, anii taya antüin
jünainmüin maa aka tantakai
jipialu'umüin. Müleka eere ja'aka
eekai naapajeein tanüiki sümaa
nikerotirüin taya, ekeroteechi taya
nünainmüin süpüla tekaain nümaa
sümaa wanaawajiraain waa'in.

²¹“Je chi eekai nükanajuuin chi
Kama'üräikai nütüma, te'itaajeechi
nia süpüla aluwatawaa wanaa
tamaa, maa aka e'itaauashin
taya nütüma Maleiwa chi
Tashikai süpüla aluwatawaa
wanaa nüma'aya saa'ujee
takanajüichipain chi Kama'üräikai.

²²Müleka kapürale jaa'in tanüiki,
anasü jülijüle jaa'in tü nümakat
joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa
jümüin jia anoujashiikana sulu'u
tü outkajaaleekalüirua süpüshua.
“Tü taküjaitpakat pümuin,
püshajüinjatü sümüin tü
anoujasükälüirua tanain sulu'ukat
tü akaratshisü outkajaalee”,
nümakalaka tamüin.

**Tü niinase Maleiwa chakat
iipünaa eere nuluwataain**

4 ¹Shiasa süchikijee kettaapa tatiuma tü karaloukta ashajinnakat taya sümüin tü akaratshisükat outkajaalee, eirakaashi taya chaa iipünaamün. Shii'iyataakalaka tamüin wane kasa maa aka saa'in so'u miichi jutatüin cha'aya eere Maleiwa. Je chi wayuu aashajaakai tamaa paala, chi makai aka saa'in shi'ira konneeta nüntüiki, nümakalaka aa'in tamüin: "Jalaichi yaamün, tee'iyataiwa püümüin tü alatajateetkat". ²Shiasa mapa yaaulerü, na'anaaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Shii'iyataakalaka tamüin chaa iipünaa wane einasee süpülajatü aluwatawaa, je eeshi chi Maleiwakai joyotüin saa'u. ³Chinatüshi nia maa aka saa'in tü kakuuna kanüiliakat "jaspe" oo'ulaka "cornalina". Je tü niinasekat, pasanainsü shia sünain wane kaspolin jorottüsü ma'i, müüsü aka saa'in tü kakuuna kanüiliakat "esmeralda". ⁴Je pasanaintaaasü joo shia'aya sünain piama shikii pienchimüin einasee. Eeshii joyojoyolüin saa'u tü einaseekalüirua piama shikii pienchimüin laülaayuu. Kasuujasü ma'i nashe'in. Otta sünain nekii wane'ewaire nakua, eesü wane kotse oorole'eya maa aka nakotse na sülaülakana mma. ⁵Je sünainjee tü niinasekat chi Maleiwakai, sümachetaakalaka shiyya juya sümaa süttütaain. Je joo sümülatu'u tü niinasekat, eesü akaratshisü rampara chuwatchuwtüsü. Tiairua, shia niyaawaseka'aya chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ukai tü akaratshisükat outkajaalee. ⁶Je sümülatu'u tü niinasekat, eesü wane kasa jamatüin

müsü aka saa'in wüin sulu'u wane laa, jorottüsü ma'i maa aka saa'in wane rouya.

Je sü'ütpa'a tü niinasekat, eesü pienchisü kasa kato'ulu. Pasanainsü tü niinasekat sünain. Ko'uyaa müstiirua süpüleeruajee je süchiiruajee. ⁷Wane, müshi aka saa'in kannajapüt. Je wane'e, müshi aka naa'lın paa'a toolo. Otta nu'upünaa chi wane'e, müüsü aka saa'in su'upünaa wayuu. Je joo chi wane'eya, müshi aka saa'in warulapai sünain waawataa.

⁸Katünayaa müşii naya maa aka saa'in sütüna wuchii. Aippiruasüwai natüna wane'ewai nakua. Je ko'uyaa müsü'uya sütoutajee je sütu'ujee tü natünakat. Meemerüinsalii naya sünain ee'irajaa nümuin Maleiwa, chi joyotokai saa'u niinase. Ee'irajüshii sa'wai je so'uka'i sünain namüin:

"Shiimüinshaata sünain
maainjalain chi Maleiwa
Aluwataakai Pülashikai ma'i.
Eetüjü'iya nümaiwa, eeshi nia
maa'ulu yaa, je eeinjachi
nia waneepia süpüla ka'ikat
süpüshua".

⁹⁻¹⁰Mawaisü neel'rain na pienchishiikana kasa kato'uchii na'waajapa Maleiwa, chi joyotokai saa'u tü einasekat, chi matüjainkai ouktaa. Je wanaa sümaa na'waajüin nia sümaa naapüin analu'ut nümuin, a'wachiraawaishii nümülatu'u Maleiwa na laülaayuu piama kana shikii pienchimüin je ne'ita'awalin tü nakotsekalüirua nümülatu'u süpüla nee'iyatüin nujut nümuin sünain namüin nee'irainru'u:

¹¹ "Maleiwakalee, wa'waajüin pia
süka piainja'a ne'e piakai
aluwataain waa'u.

Alana'aleeshia ma'i pia sünain
anain je sünain pülashin,
süka piainja'a kakumalain
kasakat süpüshua sulu'u tü
püchekakat paa'inyaka.
Je ayatsüja'a shia waneepia
maa'ulu yaa
süka alejatiünja'a shia
pütüma".

Chi Anneetchonkai
e'itaushikai süpüla

eerulaa tü karalouktakat

5 ¹Te'rakalaka joo wane
karaloukta apalapatuushi yaa
sulu'u najapü nikiakat chi Maleiwa
joyotokai saa'u tü einaseekat.
Ashajuushi sulu'ujee je süsapo'ujee.
Süttüsü shia süka akaratshitua
shipekia. ²Je te'rakalaka wane
aapiee pülashi ma'i sünain asakiraa
emetut soo'opünaa tü karalouktakat:
"¿Jarai e'itaanaka süpüla aakataa
shipekia tü karalouktakat süpüla
saashaje'ennajatüin?", nümakalaka.
³Shiasa nnojoyüikalaka jaralin
e'itaushin süpüla aakataa shipekia
tü karalouktakat, ja'itakaja'a süpüla
ne'eirakawaa sümüin, nnojotsü
cha'aya iipünaa, nnojotsü yaa
mmalu'u, nnojotsü cha'aya suupünaa
tü mmakat. ⁴Ta'yalajakalaka ma'i
süka mojuin taa'in süka nnojoyülin
eeyaaín chi aakatajachikai
shipekia tü karalouktakat je süpüla
eirakawaa sümüin. ⁵Niasa wane
no'uluku na laülaayuu piamakana
shikii pienchimüin, nümakalaka
tamüin: "Nnojo pi'yalajüin. Anii
Jesús, chi Kannajapüt münakai
nuu'uliwo'ukai Judá, chi Pülashikai
ma'i nuu'uliwo'ukai David. Nia
e'itaushika süpüla naakatüinjatüin
tü akaratshisükat shipekia sümaa

neerulüinjatüin tü karalouktakat,
süka niyamülüin süpüshua tü
nü'ünüükalüirua".

⁶Te'rakalaka joolu'u Jesús, chi
Anneetchonkai anülia, sünain
miiün aka nia saa'in wane anneerü
eekai o'utuushirüin aa'in.
Sha'watüshi nia nü'ütpa'a Maleiwa
joyotakai saa'u tü einaseekat,
pasanainshi nanain na pienchishii
kato'uchiikana je na laülaayuukana.
Je chi Anneetchonkai, akaratshisü
nu'uwa je akaratshisü no'u. Tü
akaratshisükat no'u, niyaawase
chi Naa'inkai Maleiwa sulu'ukai
tü akaratshisükat outkajaalee, chi
ajütünakai süpä'apünaa mmakat
süpüshua. ⁷Shiasa nürütkaakalaka
joo chi Anneetchonkai sünainmüün
tü einaseekat sünain naapaain
tü karaloukta najapulu'ukat
nikialu'ujee chi joyotakai. ⁸Je
naapaapa shia, a'wachiraashii na
pienchishii kato'uchiikana oo'ulaka
na piamakana shikii pienchimüin
laülaayuu yaa nüümülatu'u chi
Anneetchonkai sünain nee'iyatüin
nujut nüümüin. Je najapulu'u
na laülaayuukana wane'ewai
nakua, eesü wane "arpa" süpüla
atalejünaa. Je eesü najapulu'u
wane iita oorole'eya eere sa'ajünüin
wane wunu'u jemeta eejuut. Je
tü sümüsainkat, shiyaawase
naashajaala na anoujashiikana
nümaa Maleiwa. ⁹Nee'irajakalaka
joo wane jayeechi jeket nüümüin:

"Anneetchonkalee, e'itaushi pia
süpüla paapaainjatüin tü
karalouktakat
sümaa paakatüinjatüin tü
shipekiakat.
Süka jamüin, o'utüna aa'inchi pia
süpüla taashinjatüin wayuu
suulia kaainjalaa

- süpüla shi'rajiraainjatüin
nümaa chi Maleiwakai.
- Pu'tte'erüin wayuu suulia
saainjala sa'akajee
e'irukuukat süpüshua
sainküinjee mmakat
süpüshua,
- ¹⁰ süpüla shiajiraainjatüin sünain
a'yatawaa nümuin chi
Wamaleiwasekai,
maa aka na sacerdote
judíokana sünain
na'yataapü'iin nümuin.
- Je na o'ttaashiikana, sülauleena
naya wayuu pütüma
sainküin mmakat".
- ¹¹ Te'rakalaka wane aapieerirua
wattashaata ma'i saalii je taapiin
nee'irain. Pasanainsü nachiki
tü einaseekat je na pienchishii
kato'uchiikana je na laülaayuukana.
- ¹² Emetutsü ma'i nee'irain sünain maa:
"Anneetchonkalee, pia
o'utinnakai aa'in,
alana'aleeshija'a ma'i pia
sünain anain.
- Wa'waajakalaka ma'i pia,
süka kekiin ma'i pia, pülashin
ma'i pia, washirüinya ma'i
pia nüttüma Maleiwa".
- ¹³ Taapakalaka joo sünüiki tü
aapieekaltiirua chaa iipünaa je sünüiki
süpüshua tü wayuukolüirua, na
kato'uchiikana je na mmaapüshiikana,
otta shi'ira süpüshua tü kasa katakat
o'u sainküin mma je shiroku palaa.
Ee'irajüshii naya sünain maa:
- "Anashi wa'waajüle chi joyotakai
saa'u tü einaseekat oo'ulaka
chi Anneetchonkai,
süka nalana'aleeinya ma'i
sünain pülashin naya.
- Kojutüinjana naya waneepia
watüma süpüla ka'ikat
süpüshua".
- ¹⁴ Otta na pienchishii kato'uchiikana,
"Amén, anashii wa'waajüle naya",
müshii. Je na laülaayuukana,
wachiwachitshii naya nümülatu'u
chi Anneetchonkai oo'ulaka
nümülatu'u chi joyotakai saa'u tü
einaseekat sünain na'waajüin naya.
- Aakatinnüsü tü shipekiakalüirua
- 6** ¹⁻²Teirakaakalaka nümuin
chi Anneetchonkai wanaa
sümaa naakatüin tü palajatkat
shipekia süttakat atüma tü
karalouktakat. Taapakalaka joo
nünüiki waneeshia no'uluku na
pienchishii kato'uchiikana sünain
emetuluin ma'i maa aka saa'in
sütürüla juya sünain maa: "Jalaichi",
müshi nia. Eweeta müshia wane
ama kasuutai je wane wayuu naa'u.
Je chi naajuchikai, kajapulu'ushi
wane uraichi sümaa jatüirua.
Saapünakalaka joo nümuin chi
amaajuchikai wane kotse maa
aka nakotse na sülaülakana mma.
Nuwate'etkalaka ma'i chajee
iipiünaajee maa aka naa'in wane
surulaat eekai nüshutüinjachin saa'u
nütüü süpüla nüyamüluinjatüin.
- ³ Je naakatapa chi Anneetchonkai
wane shipekiaya, taapüin joo
nünüiki chi wane'eya pienchishii
kato'uchiikana: "Jalaichi", müshi nia.
- ⁴ Nujuittakalaka joo wane ama'aya,
ishotoi ma'i. Je aapünüsü nümuin
chi naajuchikai wane chajaruuta
miyo'ushaata ma'i. E'itaanüshi nia
süpüla nütke'erüinjatüin wayuu yaa
mimalu'u je süpüla su'uniraainjatüin
saa'in wane'ewai sükua.
- ⁵ Naakatawalaja'a joo wane
shipekiakat chi Anneetchonkai.
Taapakalaka joo nünüiki wane'eya
chi pienchishii kato'uchiikana:
"Jalaichi", müshi nia. Eweeta müshia

joo wane ama'aya, mütsiiya ma'i. Je najapulu'u chi naajuchikai, eesü wane pesa. ⁶Je pasanainjee nanain na pienchishii kato'uchiikana, taapüin wane pütchi müsü aka saa'in sünüiki wayuu sünain maa: "Süka aliitpain jamü sainküin mma, eisalajüneesü tü seitakat je tü wiinokat. Kojutüitpa ma'i tü eküütkat süpüshua. Maa aka tü wanekat poote trigo, ketta'alaasü sümää ni'yataainjut wane wayuu süpüla wane ka'i", malu'utsü tü pütchikat.

⁷Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai. Taapakalaka joo nünüiki wane'eya chi pienchishii kato'uchiikana: "Jalaichi", müshi nia. ⁸Eweeta müshia joo wane ama'aya, atsaana. Otta nünülia chi naajuchikai, "Ouktaa". Otta tü kanüiliakat "Hades", tü süpüleekat tü ouktüsükälüirua, oushikaasü nüchiiruajee. E'itaanüshii naya süpüla no'una'alirüinjatiün saa'in wayuu watta saalin, tü shiatapünaakat tü shiatapünaakat wayuu eekat saa'u mmakat. Eejeerü wayuu eekai su'utünnüin aa'in sütümä wayuu, eejeerü eekai ouktüün sütümä jamü, eejeerü eekai ouktüün sütümä ayuulii, je eejeerü eekai su'utünnüin aa'in sütümä wasashi.

⁹Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai, te'rakalaka naa'in wane wayuuirua joyotüin yaa sül'ütpa'a tü a'ajülee sulu'ujeepü'ükät tü a'waajüleekat Maleiwa. Naya na o'utinnakana aa'in paala saalijee nanoujain nünüiki Maleiwa je saalijee naküjin sümün wayuu sünain niain Jesús Nasenyotsein. ¹⁰Emetutsü ma'i joolu'u nanüiki sünain namüin:

"Maleiwakalee, pia Pülashika ma'i. Kasataalejese kasalajanain pütüma maaliü saainjala tü o'utakat waa'lin, süpüla pasalaainjanain waya pütüma, süka piain maainjalain je süka piain aküjiün waneepia tü shiimüinkat", namakalaka nümiin. ¹¹Nüsouktakalaka joo chi Maleiwakai namüin: "Anakaja müleka ja'atapüle ne'e paala motso'o. Nnojoliyülia kettaain tü ka'i pasalaainjatkat o'u jia tatüma. Ta'atapüin no'utinnüin aa'in na wane juvalayuukana a'yanaajiraashiikana wanaa jümaa. Je keraapa sünain jerainjanain naya, pasalaajeena jia tatüma wanaa namaa", müshi chi Maleiwakai namüin sünain naapale'einya namüin wane'ewai nakua wane nashe'in, kasuujasü ma'i.

¹²Naakatawalaja'a joo wane shipekiakat chi Anneetchonkai. Eirakaashi joo taya nümuin. Akutkujaaya müsü tü mmakat. Otta chi ka'ikai, epiyuushijaashi sümää kojoin ma'i tü piyuushikat. Otta chi kashikai, eishojooshi maa aka saa'in wane isha.

¹³Otta müsüya tü jolotsükälüirua, ojunuuyaasü chajee iipünaajee yaa mmalumüin, maa aka saa'in süchon wunu'u eekai sututuuin sütümä wawai ja'itasü nnojoliün jewain. ¹⁴Je tü siruma wüitakat, awatuusü maa aka saa'in wane karaloukta. Je tü uuchikalüirua süpüshua, ojunnajaasü. Oo'ulaka tü mmakalüirua pasanainkat sünain palaa, emerojoosü shiinalu'umüin.

¹⁵Otta tü wayuukolüirua süpüshua, anujulaasü shia saa'upünaa tü uuchikat, sulu'upünaa tü ipakalüirua. Anujulaashii na süläülashiikana mma, na laülaayuushiikana,

na sülaülakana surulaat, na washinnuukana, na yalayatshiikana, je napüshua na achenchiekana oo'ulaka na laülaayuukana namüinwa.¹⁶ Na'waatakalaka süümüin tü uuchikalüirua je süümüin tü ipakalüirua süünain namüin: "Kasataalejese jujunnaajaain waa'u süpüla junujuluin waya suulia we'nnajünüin nütüma chi joyotakai saa'u tü einaseekat je suulia süsalainjanain waya waainjala nütüma chi Anneetchonkai.¹⁷ Aisha'ajaa, eweetüitpa tü ka'i kasalajanainjatkat o'u wamüin waainjala natüma. ¿Jaraleechi wayuu o'ttaaka süchikijee tüü?", müşhii naya.

Aa'inmajünüsü tü

nüchepchiakalüirua Maleiwa

7 ¹⁻²Shiasa süchikjee tia, eirakaashi taya yaa mmal'u. Ee'iyataashii tamüin wane pienchishii aapiee sha'washawalüin süshekeinru'u tü mmakat, wane palaajeeru'u, wane uuchijeeru'u, wane wopujeeru'u, otta wane wüinpejeeru'u. E'itaashi naya nütüma Maleiwa süpüla najütüinjatüin süchiki pienchisü jouktai süpüla saja'laje'erüinjatüin tü mmakat je tü palaakat je tü wunu'ukolüirua. Akatsa nnojoliyülin najütüin achiki tü jouktaikat. Te'rakalaka joolu'u wane aapieeka'iya isee wüinpejeekat. Najapulu'usü wane e'inaajia nejeetse chi Maleiwakai matüjainkai ouktaa. Nuwoorulaakalaka joo chi aapieekai namüin na pienchishiikana aapiee, süünain nümüin namüin:³ "Jiyatta paala, nnojo jüjütüin paala tü pienchisükat jouktai aja'laje'erüinjatkat tü mmakat je

tü palaakat je tü wunu'ukolüirua wane'ere'eya jüjütüin shia shi'itaanapa watüma nejeetse chi Wamaleiwasekai ne'ipo'unain na nüchepchiakana", nümakalaka namüin.

⁴Süküjünakalaka tamüin süchiki süünain shi'itaanüpain nejeetse chi Maleiwakai shi'ipo'unain 144.000 wayuu sa'akjee süpüshua tü polookat piammüin e'irukuu nanainjee na wayuu Israelkana.

⁵Tü wayuu e'itaanakat anain tü nejeetsekat, müşü mayaa:

Na'akjee na ni'irukukana Judá, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Rubén, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Gad, 12.000.

⁶ Na'akjee na ni'irukukana Aser, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Neftalí, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Manasés, 12.000.

⁷ Na'akjee na ni'irukukana Simeón, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Leví, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana Isacar, 12.000.

⁸ Na'akjee na ni'irukukana Zabulón, 12.000.

Na'akjee na ni'irukukana José, 12.000.

Je na'akjee na ni'irukukana Benjamín, 12.000.

Watta saalin wayuu sha'washawatsü chaa iipünaa

⁹Shiasa süchikjee tia, eirakaashi taya chaa iipünaa süünain shii'iyataain tamüin wane wayuuirua watta ma'li saalii

sha'washawatsü nümülatu'u chi joyotakai saa'u tü einaseekat je nümülatu'u chi Anneetchonkai. Isasü achikii nyaawajünün süka wainmashaatain ma'i naya. Eesü wayuu sa'akajee shi'irukukat tü wayuukaliirua süpüshua, sainkünjee mmakat süpüshua. Kashe'injashii naya wane'ewai nakua kuluulin kasuujasü ma'i, je kajapulu'ushii naya alananüna süka talatiün ma'i naya.¹⁰ A'waatüshii nya emetut ma'i sünain maa:

“Wamaleiwasekalee, piakai
joyotakai saa'u tü einaseekat,
o'ttaashii waya pütüma je
nütüma chi Anneetchonkai”.

¹¹ Otta na aapieekana, sha'washawatshii naya napüshua pasanainsü nachiki tü einaseekat, na laülaayuukana, oo'ulaka na pienchishii kato'uchiikana. A'wachiraashii naya sünain na'waajüin chi Maleiwakai¹² sünain maa nümüin:

“Wamaleiwasekalee,
alana'aleeshija'a ma'i pia
sünain anain.

Wa'waajüin pia
süka kekiun ma'i pia
je süka pülashin ma'i pia.
Waapüin pümuin analu'ut
saa'u kojutüin pia watüma
süpüla ka'ikat süpüshua.

Amén, anashi wa'waajüle pia”.

¹³ Otta wane chi laülaashikai, eirakaashi tamüin sünain nüsakirüin taya: “Pütüjaaa aa'uchii jaraliin na wayuu kasuukana ashe'in, otta jalaje'ewaliin naya?”, nümakalaka tamüin.

¹⁴ Tasouktakalaka nümüin:
“Laülaashikalee, nnojoishi tatüjaain aa'u. Pia piakai atüjaaka saa'u”, tamakalaka nümüin.

“Naya na ountakana nalatirüin tü müliaa müle'oshaata antakat sünainmüin wayuu sainküin mma. Kasuusü nashe'in süka ala'ajaashin naainjala noulia sütüma tü nüshakat chi Anneetchonkai.

¹⁵ Müshijese naya eein waneepia nümaa Maleiwa, chi joyotakai saa'u tü einaseekat.

Je na'yataain nümüin
waneepia so'ukal'i je
sa'wai cha'aya sulu'u tü
a'waajüleekat nia.

Je aa'inmajüneena naya
waneepia nütüma.

¹⁶ Müuria nnojoliün alin jamü
namüin, müuria nnojoliün
alin münyaasü namüin.

Je nnojoleena e'rüin müliaa
sütüma sururula ka'i je
sütüma tuttuishii eekai eein.

¹⁷ Nümülialeena naya Maleiwa
sümaa nüla'ateerüin
na'wiira noulia.

Aa'inmajüneena naya nütüma
chi Anneetchonkai
sha'watakai sül'ütpa'a tü
einaseekat,
maa aka saa'inmajünün
wane anneerü nütüma
wane anneetpü'ü sümaa
nu'unirüin sünainmüin
wüin anasü”.

Aakatünüsü tü shipekia
saja'ttapshimüinjatkat

8 ¹ Naakatawalaja'a joo chi Anneetchonkai tü shipekia
saja'ttapshimüinjatkat. Ko'uko'utsü
kasa süpüshua cha'aya iipünaa maa
aka shiatapünaa oora.

² Te'rakalaka na akaratshishiikana
aapiee sha'washawatkana waneepia
nümülatu'u chi Maleiwakai sünain

saapünüin wane konneeta namüin wane'ewai nakua.

³ Otta wane aapieeka'iya, antushi sünainmün tü a'ajülee sümälatu'ukat tü einaseekat sümää sha'watu'in nia sü'lütpa'a. Otta najapulu'u wane iita orole'eya kalu'usü wainma wunu'u jemeta eejuut aapünakat nümuin süpüla sa'ajününjatüin saa'u tü a'ajüleekat. Je tü sümüsainkat, shiyaawase naashajaala na anoujashiikana nümaa Maleiwa. ⁴ Shiasa nijitapa tü wunu'ukot saa'u tü a'ajüleekat, akalitsü tü sümüsainkat iipünaamüin nünaamüin chi Maleiwakai stüpüla sotüinjatüin naa'in tü nachuntapü'ükat na anoujashiikana. ⁵ Shiasa mapa, najapatakala chi aapieekai tü shimechakat siki süka tü iitakat sünain nü'itüin mmakat süka. Sümachetaakala shiyyaa juya sümää sütüttaain. Akutkujaa müsia tü mmakat.

A'yalajinnüsü wane konneetairua

⁶ Je na akaratshishiikana aapiee aapünakana amüin paala konneeta wane'ewai nakua, yapakalaka naya süpüla na'yalajirüin tü konneetakalüirua.

⁷ Chi palajachikai aapiee, ni'yalajirüin tü konneeta najapulu'usükat. A'ita müsia tü juyakat sünain kayeeloin saa'u tü mmakat sümäale'eya siki oo'ulaka isha. Ajütünüsü shia mmalu'umüin nütüma chi aapieekai. Joto müsia kasa süpüshua süttüma tü sikikat sünain süsa'wajüin süse'eru'uweematapünaain tü mmakat. Je chaa eere jotüin tü mmakat, aja'lajaasü tü wunu'ukolüirua oo'ulaka tü

alamakalüirua süpüshua ja'itasü eekai wüütün.

⁸ Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, sujutünakalaka wane müsü aka saa'in uuchi miyo'u ma'i sümää jotüin shirokumiin tü palaakat. Ishalaa sümakalaka süse'eru'uweematapünaain tü palaakat süttüma. ⁹ Je chaa eere ishain tü palaakat, ouktüsü tü she'ekalüirua süttüma. Je ojuichijaasü tü anuakalüirua süttüma.

¹⁰⁻¹¹ Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, ojutuu müsia wane jolotsü miyo'u ma'i chajee iipünaajee sünain chuwatüin ma'i shia. Ojutuusü saa'u süse'eru'uweematapünaain tü süchikalüirua otta tü su'wüirakalüirua wüin. Ouktüsü wayuu wainma süsapa tü wüinkat süka sümä'amaaitpain tü jolotsükot. Je sünulia tü jolotsükot, "Ouktasiro'ut".

¹² Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, nikuukalaka chi ka'ikai, chi kashikai, otta tü jolotsükalüirua süse'eru'uweematapünaa. Piyuushikalaka ma'i watt'ajee maalü sünainmün kale'oweematüin ka'ikai. Je sa'wai, piyuushikalaka ma'i süse'eru'ujee aikat sünainmünree eeiwa'aya aikat.

¹³ Wanaa sümää teirakaain namüin na aapieekana, taapakalaka nünuiki wane warulapai chashi waawatüin iipünaa sirumatu'upünaa. Müshi emetut: "Aisha'ajaa, mülialeweetkalaja'a ma'i saa'in tü wayuu manoujainsat yaakat saa'u tü mmakat shi'yalajapeena tü

apüniinsü konneeta isayütkalia, tü a'yalajeetkat joolu'u", müshi.

9 ¹Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, te'rakalaka wane aapiee müshi aka saa'in jolotsü eekai sujutuuin iipünaajee. Aaptünsü nüümüin nütüma Maleiwa shiyyawein shirouse tü Ishi miyo'ukat ma'i.
²Shiasa naakatapa shirouse tü Ishikat, ojuittüsü wane sümüsain miyo'u ma'i maa aka sümüsain siki. Je süka kojoin ma'i tü sümüsain ojuittakat sulu'ujee tü Ishikat, epiyuushijaasü chaa iipünaa sütüma je oukuushi chi ka'lkai sütüma.
³Je sa'akajee tü sümüsainkat, shiweetakalaka wane yolujaairua kaashapayaasü saa'umüin tü mmakat. Jashichisü shia atümaa maa aka saa'in je'yulu. ⁴Achiaanüsü tü kaashapakalüirua suulia sheewainjün tü alamakalüirua je tü a'ttieekalüirua je tü wunu'ukalüirua eekat saa'u mmakat. Nayainjana sheewainka na wayuu nnojoliikana e'itaana anain nejeetse chi Maleiwakai ne'ipo'unain. ⁵Nnojotsü e'itaauushin süpüla su'una'alajatüin naa'in na wayuukana, süpülajatü müliainjanain sütüma so'u ja'rai kashi. Sü'lenna'alüinjana naya maa aka sü'lenco'u je'yulu. ⁶Je tia wayuukoltüirua so'u tü ja'raikat kashi, kee'reesü ma'i naa'in oukteein naya. Nnojoshii ouktüin, süka maapujuin tü ouktaakat namüin nütüma Maleiwa.

⁷Je sukuappa tü kaashapakalüirua, müsi aka saa'in sukuappa ama eekai yapain süpüla atkaayaa. Sünain nekii, eesü wane kasa müsi aka saa'in kotse orole'eya shia. Je no'upünaa, müsi aka saa'in su'upünaa wayuu. ⁸Je tü

na'walakat, müsi aka saa'in su'wala jieyyu. Je tü naikat, müsi aka saa'in sai kannajapüt. ⁹Je naa'into'upünaa, eesü wane müsi aka saa'in kachueera naa'into'upünaakat wane surulaat. Je shipijana tü natünakat, müsi aka saa'in suu'uipsana'ira wainma ama eekai sajaralajün ayat atkaaya. ¹⁰Tü kaashapakalüirua, kasisü, müsi saa'in süsi je'yulu, süpüla müliainjatüin saa'in tü wayuukoltüirua sütüma so'u tü ja'raikat kashi. ¹¹Je chi aluwataakai naya, nia chi aapiee laülaashikai saa'u tü Ishikat. Je nünülia süka pütchi hebreo, Abadón, oo'ulaka süka pütchi griego, Apolión. (Je tü pütchikat, "O'unaikai wayuwa'in" malu'ut.)

¹²Keraaitpa joolu'u tü palajatkat müliaa ajütünakat sünainmüin tü wayuukoltüirua nütüma Maleiwa. Otta isayülia piamasü soo'omüin.

¹³Je ni'yalajitpa joo wane aapieekai tü konneeta najapulu'usükat, taapüin wane pütchi müsi aka saa'in sünüiki wayuu yaa sü'lätira tü makat aka su'uwa paa'a sünainkat tü a'ajülee oorokot sütoutajee nümlülat'ukat chi Maleiwakai. ¹⁴Müsi nüümüin chi aapiee a'yalajitkai tü konneetakat: "Anakaja müleka püsiwatüle napü na pienchishii aapiee kapükana atümaa chaa sotpa'a tü süchi miyo'usükat kanüliakat Eufrates", müsi nüümüin. ¹⁵Süsiwatünakalaka napü na pienchishiikana aapiee süpüla no'utirünjatüin saa'in maa aka süse'eru'uweematapünaain wayuu eekat saa'u mmakat. Ekeraajuushitüjüli'iya naya süpüla tia. E'itaauushitüjülia tü juyakat, kashikat, je tü ka'ikat naa'inrajatkat o'u.
¹⁶Wattashaata ma'l saalii surulaat amaaajut ajütünakat joolu'u natüma

na aapieekana süpüla no'utüinjatüin saa'in tü wayuukolüirua. Aküjünüsü tamüin sünain jerain naya, eetaashijja'a maa aka "doscientos millones".

¹⁷Na surulaat amajunakana te'rakana aa'lin, eesü kachueera naa'into'upünaa, eesü eekai ishoin maa aka suwarala siki, je eesü eekai wüütüin, je eesü eekai maloukatüin maa aka saa'in so'u "azufre". Je shikii tü ne'ejenakalüirua, müsü aka saa'in shikii kannajapüt. Ojuittüsü siki saanükülu'ujee sümaa sümüsain oo'ulaka "azufre". ¹⁸Ouktüsü süse'eru'uweematapünaain wayuu eekat yaa saa'u mmakat sütiima tü ojuittakat saanükülu'ujee. Tü o'utakat saa'in tü wayuukolüirua, shia tü sikkat, je tü sümüsainkat, je tü "azufrekat". ¹⁹Je süsi, müsü aka saa'in wüi. Kekiisü süpüla süchotüin tü wayuukolüirua. Pülasü ma'i tü amakalüirua süpüla o'utaa saa'in wayuu süka saanükü je süka süsi.

²⁰Otta na wayuu ayatakana katüin o'u süchikjee tüü, mayaasiije ne'rüin tü kasa mojusü alatakat, nnojoliishii naya oo'ulaain suulia akumajaa tü namaleiwaseyaasükalüirua. Ayatshi'iya naya sünain a'waajaa tü yolujaakkaltüirua. Ayatshi'iya naya sünain a'waajaa tü namaleiwaseyaakat akumajuushikat süka ooro, süka pülaata, süka kachueera paira, süka ipa, je süka wunu'u. Na'waajüin shia ja'itairü me'rüin kasa, ja'itairü maapüin püutchi, je ja'itairü makutulaain.

²¹Je ayatshi'iya naya sünain o'utaa wayuwa'in, sünain ee'irajiraa ouutsü, sünain a'lujawirawaa akuaippaa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, je sünain o'uwajaa sükorolo wayuu.

Chi aapiee kajapulu'ukai wane karaloukta jo'uuchon

10 ¹Te'rakalaka wane aapieeka'iya pülashi ma'i sünain nüshakatüin iipünaajee ejee Maleiwa. Je nüshe'in, müsü aka saa'in wane siruma. Eesü wane kaspölin iipünaa sünain nikii. Otta nu'upünaa, müsü aka naa'in chi ka'ikai. Otta nüsa'a, müsü aka saa'in süsa'a wane miichi eekai miyo'uin. Chuwatsü ma'i. ²Eesü wane karaloukta jo'uuchon najaipulu'u awastuushisü. Je tü nüsa'a nikialu'ujeekat, ni'itaain saa'u tü palaakat, je tü nüsa'a nipe'eru'ujeekat, ni'itaain saa'u mmakat. ³Owoorulaashi nia emetut maa aka saa'in sulonüin wane kannajapüt. Je nuwoorulaapa, attütaasü wane sütürüla juya akaratshitua. ⁴Je taapapa tü sütürülakat juya, anaataashi taya süpüla tashajüinjatüin tü sümakat tü sütürülakat juya. Je wanaa ma'i sümaa tia, taapakalaka wane püitchi chajee iipünaajee sünain maa tamüin: "Nnojo püshajüin tü aküjünüpakat pümuin sütümä tü sütürülakat juya. Punujulaja süchiki", müsü. ⁵Otta chi aapiee te'rakai sünain sha'watüin saa'u tü palaakat je saa'u tü mmakat, niyalerakalaka tü nüttüna nikiakat chaa iipünaamüin sünain maa: ⁶"Tämüshii paala jia: Alü'ütsü joolu'u süpüla shikeraajüinjatüin nüttüma Maleiwa tü naa'inrüinjattüjütkalia paala. Tamüsü tüü jümüin nu'upala Maleiwa chi matüjüinkai ouktaa, chi kakumalakai kasakat süpuhua'aya chakat iipünaa, yaakat mmolu'u, je tü eekat shiroku palaakat. ⁷So'u tü ka'i ni'yalajireetkat

o'u konneeta chi waneeshia
aapiee isayüika'iya, nikeraajeerü
chi Maleiwakai süpüshuale'eya
tü kasa naal'inreetüjütikal, maa
aka nüküjiin paala namünin na
nünükimaajananaka, tü nnojotkat
ayaawatünün aa'u sütüma wayuu",
nümakalaka chi aapieekai.

⁸Taapakalaka joo tü pütcikat
süchikua chajee iipünaajee, tü
taapakat paala, sünain maa tamüün:
"Pu'una nünainmünin chi aapieekai
sha'watakai saa'u tü palaakat je tü
mmakat, süpüla paapaainjatüin tü
karaloukta jutatakat najapulu'u",
müsü tamüün.

⁹To'unakalaka nünainmünin chi
aapieekai sünain tachuntün nümüün
tü karaloukta jo'uuchonkot. Otta
chi aapieekai, nümakalaka te'ipajee:
"Na, paapaapa, pikapan. Meerü
aka saa'in mapa shia pikaiwa'aaya
süka püsiain shia. Je pimiralapa
shia, ishira meerü püle'eru'umüün",
nümakalaka tamüün. ¹⁰Taapakalaka
tü karaloukta jo'uuchonkot
najapulu'ujee chi aapieekai sünain
teküin shia. Püsiasü ma'i shia
tekaaiwa'aaya, maa aka saa'in mapa.
Otta temiralapa shia, ishira müsü
shia tale'eru'umüün. ¹¹Nümakalaka
chi aapieekai tamüün: "Anakaja
püküjale püchikua süchiki tü
naa'inruijnateetkat chi Maleiwakai
naka na wayuu aluwataanakan
natüma napüshua na sülaülashiikana
mma sa'akajee e'irukuukat süpüshua
sainküinjee mmakat süpüshua",
nümakalaka tamüün.

Na piamashii nünükimaajananaka Maleiwa

11 ¹Saüpünakalaka tamüün
wane koushat emirijia. Je
chi Maleiwakai, nümakalaka tamüün:

"Pu'una chamüin Jerusalémüin
sünainmünin tü a'waajüleekat
taya, pimirijaiwa tü a'waajüleekat
oo'ulaka tü a'ajüleekat. Je piyaawaju
na wayuu chakana a'waajuiin taya.

²Otta tü süpaatiasekat, nnojoleerü
shia pimirijain, süka saapünün
paala namünin na gentilekana, na
anteenakana so'uweena wane ka'i
süpüla napümuin saa'in tü wayuu
sulu'ukat tü pueulokat so'u apünuin
juya shiatapünaa, tü 1.260 ka'i.

³Tajüteena piamashii tanükimaajana
süpüla o'unaa sa'akamünin wayuu
süpüla naküjinjatüin tanüki
sümüün su'unnaa tü 1.260 ka'i.
Ka'lesü ma'i nashe'in na'atüinjatkat
saa'u mojuin ma'i naa'in sütüma
tü kasa taa'inruijnajatkat sümüün tü
wayuukööirua", nümakalaka chi
Maleiwakai tamüün.

⁴Na piamashiikana
nünükimaajana, naya kayaawaseka
tü piamasükat wunu'u "olivo"
münakat oo'ulaka tü piamasükat
rampara sulu'upü'ükat tü
a'waajüleekat Maleiwa Aluwataakai
saa'u wayuu süpüshua. ⁵Je tü
wayuu eekai su'uteein naa'in na
nünükimaajananaka, aja'tteerü
natüma süka siki ojuittakat
naanükülu'ujee. Meerü nütüma
Maleiwa süpüshua eekai
su'uteein naa'in. ⁶Je e'itaanüshii
naya nütüma Maleiwa süpüla
nata'ülüinjatüin tü juyakat suulia
sü'itüin süma'inru'u naküjiin
nünuki. Je e'itaanüshii naya nütüma
süpüla na'wanajaainjatüin tü
süchikaliirua sünain ishain je süpüla
najütüinjatüin ayuulii je müliaa
sünainmünin wayuu sainküin mmakat
eepünaakai jeratuain nachekakat.

⁷Shiasa süchikijee kettaain
naküjin nünuki Maleiwa,

eweeteechi chi wanülüü
sulu'ujeejachikai tü Ishikat.
Amutteechi naa'u na piamashiikana
sünain ouktaleeinya naya
nütüma, süka katsüin ma'i nia
noulia. ⁸Süchikijee tia, napüteena
naya palastüin yaa pülaasüpa'a
sulu'u tü pueulo müle'osükat, tü
akachennakat alu'u paala chi
Nasenyotsekai sünain wane
wunu'u süpüla ouktaa. Na wayuu
yaakana sulu'u, müşhii aka saa'in
tü wayuukolüirua paala sümäiwa
chajatkallüirua sulu'u tü pueulokat
Sodoma oo'ulaka sulu'u tü mmakat
Egipto sünain e'rüliin wayumüin
naya namüin na nüpüshikana
Maleiwa. ⁹Je so'u apününin ka'i
shiatapünaamüin, ayateena naya
palastüin. Shi'rajaweeda wayuu
sa'akajeejatü tü e'irukuukat
süpüshua sulu'ujee mmakat
süpüshua. A'alijinneena naya suulia
ojoitünaa. ¹⁰Je tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua,
emi'ijaajerü siimaa süsülaajiraain
kasa anasü süka ouktüinapain na
piamashii nünüükimaajanakana
Maleiwa müliapi'ükana atüma
wayuu sainküin mmakat süpüshua.

¹¹Shiasa süchikijee tü apününinkat
ka'i shiatapünaamüin, oso'iraasü
naa'in na piamashiikana nütüma
chi Maleiwakai. Mmotkalaka
ma'i tü wayuukolüirua shi'rapa
na ouktüshiikana paala sünain
sha'washawalüin yaa pasanain
nanain. ¹²Je na piamashii
nünüükimaajanakana Maleiwa,
naapakalaka joo wane pütchi chajee
iipünaajee sünain emetuluin ma'i
shia sünain maa namüin: "Jalaina
yaa iipünaamüin", sümakalaka
namüin. Je wanaa sümäa
eirakaashiin na na'ünükana

namüin, ayaleraashii naya
iipünaamüin no'upala sa'aka wane
siruma.

¹³Akutkujaa müsia joo tü mmakat
sümaa sujuttüin miichi wainma
mmolu'umüin sütüma, waneesüwai
sünainjee poloosü miichi sulu'u tü
pueulokat. Ouktüsü wayuu wainma
sütüma, maa aka 7.000. Je na
wayuu apütaakana sünain katüin
no'u, eimolojooshii naya sütüma tü
ne'rakat je nee'iyatakakalaka nujut chi
Maleiwakai chakai iipünaa.

¹⁴Keraaitpa joolu'u tü chiiruajatkat
müliaa ajütünakat sünainmüin tü
wayuukolüirua nütüma Maleiwa.
Otta alü'ütsü waneesia soo'omüinya.

A'yalajinnüsü joo tü konneeta saja'ttapshimüinjatkat

¹⁵Je ni'yalajitpa joo wane
aapieekai tü konneeta
najapulu'usükat, eweetüsü sünüiki
wane aapieeirua chajee iipünaajee
eejee chi Maleiwakai sünain
emetuluin ma'i nanüiki sünain maa:

"Naapaain joolu'u chi Maleiwakai
nümaa chi Cristo
Nüeekajalakai
tü aluwataawaakat saa'u wayuu
süpüshua.

Aluwataajeechi joolu'u chi
Maleiwakai waneepia
süpüla ka'ikat süpüshua".

¹⁶Je na piamakana shikii pienchimüin
laülaayuu, na joyoyotkana
nümülatu'u chi Maleiwakai,
ashakatüshii naya saa'ujee tü
neinasekat süpüla na'wachiraainjanain
sünain na'waajüin chi Maleiwakai.
¹⁷Müşhii naya nümüin:

"Maleiwakalee, Aluwataakai
Pülashikai ma'i,
shiimüin sünain eein pia
maa'ulu yaa,

sünain eetüjülin pia sümaiwa,
je sünain eeinjachin pia
waneepia süpüla ka'ikat
süpüshua.

Waapüin pümuin analu'ut,
süka pu'ttuin sünain
aluwatawaa
sümaa pii'iyatüin sümüin
wayuu sünain piain laülaain.

¹⁸ Jashichisü ma'i tü wayuu
manoujainsatkalüirua
sainküin mmakat süpüshua
pümuin.
Otta müsia joolu'u, pii'iyateerü
sümüin wayuu süpüshua
sünain jashichishaatin ma'i
pia saa'u naainjala.

Antüitpa sükalia süpüla
kasalajanainjatüin püttüma
saainjala tü wayuu
ouktüsükalüirua.

Je aja'tteena püttüma na wayuu
o'utapü'tikana saa'in wayuu
sainküin mma.

Je antüitpa sükalia süpüla
puwalaajünjanain na
anoujashiikana pünain,
na eekai ne'nnaajünuin
sütüma wayuu je eekai
me'nnaajuuin.

Awalaajüneena püttüma
napüshua na eekai
na'yataain pümuin saa'u
kojutüin pünülia,
maa aka na
pünükimaajanakana
sümaiwa paala".

¹⁹ Otta müsia joolu'u, ojutalaaitpa
tü a'waajüleekat chi Maleiwakai
chakat iipünaa. Je chaa sulu'u,
ja'yashiitpa tü juraskeerü
sulu'upü'ükät tü a'waajüleekat
Maleiwa yaa mmalu'u.
Sümachetaakalaka shiyaa juya
sümaa sütüttäain. Je akutkuja

müsia tü mmakat. Je a'ita müsia tü
juyakat sünain kayeeloin saa'u tü
mmakat.

Tü jietkat oo'ulaka chi kayuushikai

12 ¹Ee'iyataasü joolu'u
wane jierü chaa iipünaa
sirumatu'u, ponosü ma'i saa'in
wayuu. Je tü süshe'inkat, müsü
aka naa'in chi ka'ikai. Je suupünaa
suu'ui, eeshi chi kashikai. Je
sünain shikii, eesü wane kotse maa
aka nakotse na sülaülakana mma,
kanainsü poloo piammüin jolotsü.
²Ipootsü shia. A'yalajüsü ma'i shia
sütüma saalin tü jo'uukot süka
yapain süpüla jemeyulaa.

³Ee'iyataasü joolu'u wane kasaya
keemasü ma'i chaa sirumatu'u,
wane kayuushi miyo'ushaata ma'i
sünain ishoiñ ma'i nüta. Ponotooshi
sa'a'in wayuu chii'iya. Akaratshisü
nikii je poloosü nu'uwa. Je saa'u
tü akaratshisükat nikii, eesü
kotse jo'uuchen. ⁴Nipitakalaka
süse'eru'uweematapünaain tü
jolotsükaliirua chajee iipünaajee
süka nüsi yaa mmalu'umüin. Otta
yaa mmalu'u, nüsha'walaakalaka
sümülatu'u tü jietkat shii'iree
nikeein chi süchonkai jemeipa.

⁵Jemeyutkalaka joolu'u
tü jietkat nümaa wane jo'uu
toolo. Chi jo'uu anii jemein,
e'itaauhitüjü'iya paala süpüla
nuluwataainjacheechin saa'u
wayuu sainküin mmakat süpüshua,
sünain me'rjuinjachin amüin
nia. Niweetapa chi süchonkai,
asaajaanüshi nia nütüma
Maleiwa chaa iipünaamüin
süpüla chainjachin nümaa eere
nuluwataain. ⁶Su'luwataakalaka
tü jietkat sulu'umüin wane mma
maa'inyatuisü, tü yapatüjütkalia

nütüma Maleiwa süpüla, eeinjatüle
saa' inmajünün so'u 1.260 ka'i.

⁷ Je eesü waneatkawaa cha'aya
iipünaa eere chi Maleiwakai. Chi
aapiee müle'oshikai kanüliakai
Miguel je na aapiee nümaajanakanan
nütüma Maleiwa, atkaashii naya
nümaa chi kayuushikai je sümaa
tü aapiee nümaajatkälüirua.
Otta nayakana, eejiraashii
naya nümaa Miguel. ⁸ Otta chi
kayuushikai je na nümaajanakanan,
ayamüluushi nütüma Miguel.
Nujutün naya chajee iipünaajee.
Male'ejünreesalii naya chamüün.
⁹ Chi kayuushi miyo'ushaata
ojutünakai nüma'anajee Maleiwa,
nia chi wüi nümaiwaika, chi
sülaülakai yolujaan kanüliakai
Satanás, chi e'ike'erakai
wayuu sainküün mmakat
süpüshua. Ojutünüichipa nia yaa
mmalu'umüün namaa na aapiee
nümaajanakanan.

¹⁰ Taapakalaka wane pütchi chajee
iipünaajee sünain emetuluin ma'i
shia sünain maa:

“Ekeraajeerü joolu'u tü
naa' inrüinjatkat chi
Maleiwakai
süpüla nu'tte'erüinjanain na
nüpüshikanairua.

Sütüjaajeerü aa'u joolu'u wayuu
süpüshua
sünain niain pülashin süpüla
aluwatawaa.

Akaajaa Cristo chi
Nüneekajalakai, o'ttüichipa
nia sünain aluwatawaa.

Süka jamüün, nnojolichipa eein
chi Yolujaakai nümülatu'u
Maleiwa
sünain eperulajaa waneepia
nachiki na wawalayuukana
so'uka'i je sa'wai.

Ajutünüichipa nütüma
Maleiwa chajee
nüma'anajee.

¹¹ Je yaa mmalu'u süma'aya,
akanajuuchipa nia natüma
na wawalayuukana
sükajee tü nüshakat chi
Anneetchonkai amülkat
paala saa'u saainjala wayuu,
je sükajee naküjaan nachiki
sünain no'tte'ennüün
nütüma Cristo.

Nnojoliishii mmolüin seema
o'utünaa aa'in sünainjee
aküjaan nachiki sünain
anoujaan nünain.

¹² Je sükajee nujutünüichipain chi
Yolujaakai,
anakaja müleka talatüle
waa'in wapüshua waya
yaakana iipünaa nümaa
Maleiwa.

Otta müşih'iya jia kepiakana
sainküün mmakat
süpüshua'ale,
müle'o ma'i tü müliaa
ji'reetkat,
süka nujutünüichipain chi
Yolujaakai ja'akamüin.
Je jashichishaatashi ma'i nia,
süka nütüjaain saa'u sünain
sültü'lüün nükalia süpüla
ata'ünnaa”.

¹³ Shiasa ni'rapa chi kayuushikai
sünain nujutünün mmalu'umüün,
niilojokalaka süchiirua tü
jietkat jemeyulüitpakat nümaa
chi jo'uukai. ¹⁴ Shiasa tü jietkat,
aapünüsü katünaa sümüün, maa
aka saa'in warulapai, süpüla
suwatuinjattüün nüpüleerua chi
kayuushikai sulu'umüün tü mma
maa'inyatuuuisükat, tü yapatüjütkalia
nütüma chi Maleiwakai süpüla,
eeinjatüle saa'inmajünün so'u

apüniin juya shiatapünaa.¹⁵ Niasa chi kayuushikai, neetakalaka wane wüin miyo'u ma'i, müsü aka saa'in süchi, süchiirua tü jietkat süpüla süsaapünaainjatüin sümaa.¹⁶ Sükaalijünakalaka tü jietkat sütüma tü mmakat, sujutaliin saanükü süpüla tü wüin neetakat chi kayuushikai.¹⁷ Jashichishaatakalaka joo chi kayuushikai sümüin tü jietkat. Nu'unakalaka süpüla nütkaainjachin namaa na wane süchoinkana, na oonookana waneepia sümaa tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai, na aküjakana nüchiki Jesús sümüin wayuu sünain niain Nasenyotsein.

13¹ Sha'watüshi chi kayuushikai sotp'a'amüin tü palaakat.

Chi wanülüü shirokujeejachikai palaa

Te'rakalaka wane wanülüü sünain nujuittaain shirokujee tü palaakat. Poloosü nu'uwa oo'ulaka akaratshisü nikii. Eesü kotse jo'uuchen sünain wane'ewai sükua tü poloosükät nu'uwa. Je sünain wane'ewai sükua tü akaratshisükät nikii, ashajünüsü wane antüliee airu'ut nüümüinjatü Maleiwa.² Je chi wanülüükai, müshi aka naa'in wane kalaira. Otta tü nuu'ukat, müsü aka saa'in suu'ui jeesü. Otta tü naanükükät, müsü aka saa'in saanükü wane kannajapüti. Pülashi ma'i nia nütüma chi kayuushikai. Je süka laülaain chi kayuushikai saa'u mmakat süpüshua, ni'itaain chi wanülüükai süpüla aluwataawaa wanaa nümaa.³ Je wane tü nikiikat chi wanülüükai, kasipalasü maa aka süsipala shikii wayuu eekai o'utuushin aa'in. Oo'ulaka müsia tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua, ponüshi

ma'i saa'in chi wanülüükai süka katüin no'u süchikijee mayalii. Soonookalaka sümaa nüntüiki.⁴ Nasapainyo'ukakalaka naya sünain na'wajün chi kayuushikai süka ni'itaain chi wanülüükai süpüla aluwataawaa. Akaajaa nümiin chi wanülüükai sünain na'wajün nia sünain maa: "Nnojoishi eein wane makai aka naa'in chi wanülüükai sünain pülashin ma'i. Nnojotsü jaraleerün ayamüliin nia", namakalaka.

⁵ Chi wanülüükai, oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa sünain aluwataawaa so'u apüniin juya shiatapünaamüin. Nuu'ulaain sünain mojuin nüntüiki nümiin je sünain pülain naa'in nuulia. ⁶ Mojukalaka nüntüiki nümiin Maleiwa, sümüin tü a'wajüleekat nia, je namüin napüshua na eekana nümaa chaa iipünaa. Airu'utsü ma'i nüntüiki nümiin waneepia. ⁷ Oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa sünain aluwataawaa saa'u e'irukuukat süpüshua sainküin mmakat süpüshua. Otta na nüpüshikana Maleiwa, ayamütshii naya nütüma chi wanülüükai süka nuu'ulaanüin nanain. ⁸ A'wajünüshi chi wanülüükai sütüma wainma wayuu sainküin mmakat, tü nnojotkat ashajünün anülia sulu'u tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma chi Anneetchonkai o'utinnakai aa'in, chi eetüjüika'iya achiki sükumajaiwa'aya tü mmakat sünain ouktajachin.

⁹ Tayakai Juan, tamüshii paala jia: Müleka kapürale jaa'in tanüiki, anasü jüllüjüle jaa'in pütcikat tü:

¹⁰ Chi eekai e'itaauushin nütüma Maleiwa süpüla püreesaa, püreeseechi.

Chi eekai e'itaauashin nütüma
süpüla o'utinnaa aa'in,
o'utüneechi aa'in.

Je sükajee tia, jia anoujashiikan
jüpüshua, anakaja müleka
jüchererüle jaa'in sünain anouja
su'unnaa tü müliaa ji'rakat.

Chi wanülüü mmaapüjeejachikai

¹¹ Te'rakalaka joo wane
wanülüü'uya sünain nujuittaain
shiinalu'ujee tü mmakat. Piamasü
nu'uwa jo'uuchen maa aka
saal'in nu'uwa wane anneetchon.
Otta emetutsü ma'i nünüiki
sünain nuwooroloin, maa aka
saal'in nünüiki wane kayuushi.
¹² E'itaanüshi chi wanülüü antüshikai
nütüma chi palajachikai wanülüü
süpüla nükaalinjüinjachin nia
sünain aluwatawaa. Aluwataanüsü
tü wayuu manoujainsatkaliirua
nütüma chi chiiruajachikai
wanülüü sainküin mmakat sünain
süsapainyo'ukainjatüin shia sümäa
su'waajüin chi palajachikai wanülüü,
chi katakai o'u süchikjee mayalii.
¹³ Naa'inrüin chi chiiruajachikai
wanülüü wainma kasa maa aka
tü nütüjakat apüleerua Maleiwa
nümüiwa, tü ponokat saal'in wayuu,
maa aka nujutüin siki chajee
iipünaajee yaa mmalu'umüin
su'upala wayuu wainma.

¹⁴ Je tü kasa naa'inrakat, naa'inrüin
süpüla kojutüinjachin sütüma wayuu
chi palajachikai wanülüü. Je chi
chiiruajachikai wanülüü, ni'ike'erüin
tü wayuu manoujainsatkaliirua
sainküin mmakat. Nuluwataain
na wayuukana sünain akumajaa
niyaakua chi palajachikai wanülüü
süpüla kojutüinjachin nia natüma,
chi kasipalakai nikiinain süka wane
chajaruuta. A'waajünüshi nia natüma

na wayuukana süka katüin no'u
süchikjee tü kasipalakat atüma.

¹⁵ Chi chiiruajachikai wanülüü,
oo'ulaanüshi nütüma Maleiwa
sünain naapüinjatüin kataa o'u
sümüin niyaakua chi palajachikai
wanülüü je süpüla saashajaainjatüin.
Otta süpüshua tü wayuukoliirua
eekai nnojolüin su'waajüin tü
ayaakuakat, o'utinna aa'in nütüma.

¹⁶ Aluwataanüsü tü wayuukoliirua
süpüshuale'eya nütüma chi
chiiruajachikai wanülüü süpüla
shi'itaanajatüin wane jeerü sünain
tü najapü nekiakat je ne'ipo'unain
shiale. E'itaanajatü tü jeetkat
sünain wayuu süpüshua, sünain
wayuu eekai kojutüin, sünain eekai
mojutüin, sünain eekai washinnuuin,
sünain eekai müliaain, sünain wayuu
eekai achepchieein, je sünain wayuu
eekai laülaain sümüiwa. ¹⁷ Je chi
eekai nnojolüin ni'itaanüin anain tü
jeetkat, nnojoleerü taashin nüpüla
oikkaa je ayalajaa wane kasa. Je
tü jeerü e'itaanakat sünain tü
wayuukoliirua, shia nünülia chi
palajachikai wanülüü oo'ulaka wane
"número" shiyaawase.

¹⁸ Tamüshii paala jia: Tü
nejeetsekat chi palajachikai wanülüü,
666. Kasataalejese kekiin jia süpüla
jiyaawatüinjatüin saa'u kasain
kayaawasein tü nünumerosekat.
Shiyaawasesa'a shia nünülia wane
wayuu.

Chi Anneetchonkai je na wayuu taashishiilkana

suulia naainjala

14 ¹Eirakaatalasü joo
taa'in iipünaamüin.
Te'rataalakalaka joo chi
Anneetchonkai sha'watüin cha'aya

saa'u tü wutai kanüliakat Sion sümaa wayuu watta saalii, maa aka 144.000 wayuu. Naya na ashajünakana e'ipo'unain nünülia chi Anneetchonkai je nünülia chi Nüshikai. ²Taapakalaka joo wane ee'irajaa chajee iipünaajee müsü aka saa'in su'lötüin süchi eekai müle'oин, müsü aka saa'in sütürüla juya eekai emetuluin, müsü aka saa'in shi'ira wane "arpairua" atalejuushi. ³Je tü wattakat saalii wayuu, asha'walaashii naya nümülatu'u chi joyotüshikai saa'u tü einaseekat, je namülatu'u na pienchishii kato'uchiikana, je namülatu'u na piamaakana shikii pienchimüin laülaayuu. Nee'irajüin wane jayeechi jeket. Naya namüwiwa atüjaka ee'irajaa tü jayeechikat süka nayan taashiinapain nütüma Maleiwa suulia naainjala sa'akajee wayuukot süpüshua. ⁴Naya na mnjojoliikanä yarüttüin aa'in sütüma ama'ijawaa sümaa jieyyu. Wulesü naa'in, süka icchein naya wanepia nünain chi Anneetchonkai so'oipünaa tü alatakat namüin. Je saa'u taashiinapain naya nütüma Maleiwa sa'akajee wayuu, kee'iresü naa'in süpüshua tü nüchekakat napüleerua je tü nüchekakat chi Anneetchonkai napüleerua. ⁵Matüjüinsalii aküjaal alawaa, lotüsü nakuaippa nu'upala Maleiwa.

Tü naküjakat wane aapiee apünüinshii

⁶Te'rakalaka wane aapiee waawatüin iipünaa sirumatu'upünaa. E'itaasha nia süpüla aküjaal sümün wayuu nünüiki chi Maleiwakai, tü pütschi shiimüinkat süpüla ka'ikat süpüshua. Nüküjainjattü shia sümün e'irukuukat süpüshua sainküin mmakat süpüshua. ⁷Nümakalaka

sünain emetuluin ma'i nünüiki: "Anakaja kojutule jütüma chi Maleiwakai sümaa ju'waajüin nia, süka sülüt'ülüin nükalia sünain süsalainjatüin saainjala wayuu nütüma. Anakaja müleka jüsapainyo'ukale jia nümülatu'u sünain jii'yatiüin nümüin nujut, süka niain kakumalain kasakat süpüshua cha'aya iipünaa, je süka niain kakumalain tü mmakat je tü palaakat oo'ulaka tü su'wüirakaltüirua wüin", müsü nünüiki chi aapieekai.

⁸Ee'iyataataalashi joolu'u wane aapieeka'iya sünain maa: "Ajuttamaateerü joolu'u tü pueulo kanüliakat Babilonia, kojutpü'ükät sütüma wayuu. Na kepiakana cha'aya, kaainjaralii napüshua. Nayouktüni chi Maleiwakai süpüla o'unaa süchiirua tü maleiwayaasükät natüma. Je naainjirapü'üin kasa mojusü tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüshua süka tü maleiwayaasükät", nümakalaka.

⁹Ee'iyataataalashi joo wane aapieeka'iya. Emetutsü ma'i nünüiki sünain maa: "Chi wayuu eekai nüsapainyo'ukain sümaa nu'waajüin chi palajachikai wanültü, chi kasipalakai nikiinain, oo'ulaka nu'waajüin tü nyaakuakat sümaa kanain tü nejeetsekat ni'ipo'unain oo'ulaka najapünaain shiale, ¹⁰süsaleechi nia nütüma Maleiwa. Jashicheechi ma'i chi Maleiwakai namüin na wayuu aa'inrakana tia. Müliashaateena naya nütüma. Ojutüneena naya nütüma Maleiwa so'umüin tü siki ka'akakat 'azufre'. Mülieena ma'i naya sütüma tü sikikat no'upala na aapiee eekana nümaa Maleiwa je nu'upala chi

Anneetchonkai.¹¹ E'reena naya müliaa waneepia so'uka'i je sa'wai. Müiria moyokojooin tü siki müliakat atüma naya", nümakalaka chi aapieekai.

¹²Tamüshii paala jia anoujashiikana, jia oonookana waneepia sümaa tü nuluwataakat anain Maleiwa, jia ichekana nünain Jesús: Anakaja müleka jüchecherüle jaa'in sünain anoujaa. Jiyaawata saa'u sünain süsleenain maalü nütüma Maleiwa naainjala na kaainjaraliikana.

¹³Taapakalaka joolu'u wane pütchi chajee iipünaajee sünain maa tamüin: "Püshaja tüü: No'ujee ka'ikai chii, anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu ouktakai sünain anoujaa nünain chi Senyotkai", müsü tamüin.

Otta nüntüki chi Naa'inkai Maleiwa: "Shiimain ma'i tia. Eemeraajeena naya suulia tü müliaakat. Je nnojoleerü motüin taa'in tü kasa anasü naa'inrapü'ükät kataiwa'aya no'u", müshi.

Süsäläsü wayuu saainjala nütüma Maleiwa

¹⁴Eirakaataasü joo taa'in iipünaamüin. Te'rataalakalaka wane siruma kasusü je wane wayuu joyotüin saa'u. Eesü wane kotse oorole'eya sünain nikii oo'ulaka wane rüi najapulu'u, o'yonoojia pünajüt, kasasü ma'i.

¹⁵Nujuittaakalaka wane aapiee sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa. Nu'waatalaka nümüin chi joyotüshikai saa'u tü sirumakat sünain maa nümüin: "Anakaja pu'unüle joolu'u sünain pajapulu'uin tü rüikat, süpüla pükotchajüinjatiuin tü wayuukolüirua, maa aka sükotchajüniin tü pünajütkat.

Süka jamüin, keraaitpa sükalia süpüla okotchajünaa sainküinjee mmakat süpüshua", nümakalaka chi aapieekai nümüin. ¹⁶Je chi joyotüshikai saa'u tü sirumakat, o'yonoojoo müşia nia sümaa nükotchajüin shia sainküinjee mmakat.

¹⁷Nujuittaakalaka joo wane aapieeka'iya sulu'ujee tü a'waajüleekat. Kajapulu'utaashia chii'iya rüi o'yonoojia pünajüt, kasasü ma'i. ¹⁸Otta wane aapieeka'iya, chi aa'ainmajüikai siki saa'ukat tü a'ajülee sulu'ukat tü a'waajüleekat, nujuittaakalaka sii'ütpa'ajee tü a'ajüleekat. Nümakalaka sünain emetuluin nüntüki nümüin chi aapiee kajapulu'ukai tü rüikat: "Paapaa pümata tü pürülia kasakat ma'i. Pu'una pükotchajaiwa tü wayuukolüirua, maa aka sütpajünin uuwa, süka jamüin, keraaitpain sükalia süpüla okotchajünaa sainküinjee mmakat süpüshua", nümakalaka nümüin.

¹⁹⁻²⁰Nükotchaja nümüisü chi aapieekai tü manoujainsatkalüirua sainküinjee mmakat. Nu'utüin saa'in anouipa'amüin suulia tü pueulokat. Amüläkalaka tü nashakat na wayuukana, na wayuu süsalashiikana naainjala nütüma Maleiwa. Palantüsü süpa'apünaa tü mmakat maa aka saa'in süchi. Süsa'watüin maa aka 300 "kilómetro". Otta süka'lein saa'u mmakat, shi'yeinsepünaasü wane ama.

**Yapashii akaratshishii aapiee süpüla
ajütaa nü'ürüla Maleiwa saa'u wayuu**

15 ¹Ee'iyataasü joolu'u wane kasa chaa iipünaa sirumatu'u, ponüsü ma'i saa'in wayuu. Akaratshishii aapieeirua

yapashii süpüla ajütaa akaratshisü müliaa sünainmüin wayuu. Je süjütünapeena süpüshua, keraajeerü tü na'a'lirüinjatkat chi Maleiwakai sümüin tü wayuukolüirua süsala saainjala. ²Te'rakalaka joo wane kasa jamatüin müsü aka saa'in palaa, jorottüsü ma'i maa aka saa'in wane rouya. Chuwatüsü ma'i süpa'apünaa müsü aka suwarala siki. Te'rakalaka joo na wayuu eekai nayouktüin a'waajaa chi wanülüü kasipalakai nikiinain, eekai nayouktüin a'waajaa tü niyaakuakat, eekai nayouktüin e'itaanün anain sünúmerose tü nünüliakat sükä noonooin nümaa Jesús. Sha'washawatshii naya sotpa'a tü palaakat sünain kajapulu'uin wane'ewai nakua wane "arpa" naapajala Maleiwa namüin.

³Ee'irajüshii naya wane jayeechi kojutkai atüma chi Anneetchonkai, maa aka saa'in tü jayeechi kojutkat atüma chi Maleiwakai siümaiwa paala nütüma Moisés, chi a'yataapü'iukai nüümüin Maleiwa, sünain müin nanüiki:

"Maleiwakalee, pia chi
Aluwataakai Pülashikai ma'i,
wa'waajüin pia sükä
alana'leein ma'i pia sünain
anain tü paa'irrakat.
Pia Aluwataakai saa'u wayuu
sainküin mmakat süpüshua,
je lotüsü ma'i pukuaippa
sünain paa'irrui tü
anasükat waneepia sümüin
wayuu.

⁴ Maleiwakalee, kojuteechi pia
süttüma wayuu süpüshua je
na'waajeechi pia
sükä waneeshinya piain
maaingjalain.
Shiimüin sünain sünteerüin tü
wayuukolüirua pünainmüin

sainküinjee mmakat
süpüshua,
süpüla nasapainyo'ukain
pümülatu'u sünain
na'waajüin pia,
sükä ne'rüin tü kasa lotüsü
paa'irrakat".

⁵ Shiasa süchikijee tia,
teirakaakalaka chaa iipünaa.
Te'rakalaka sulu'upünaa tü
a'waajüleekat Maleiwa sünain
jutatüin tü paü shiinalu'usükat.
⁶ Najuuttaakalaka na
akaratshishiikana aapiee sulu'ujee
tü a'waajüleekat sünain yapaïn
süpüla ajütaa tü akaratshisükälüirua
müliaa sünainmüin wayuu.
Wulejashaatasü ma'i nashe'in, wane
kuluulu kanüliasü "lino" sünain
chinatüin shia. Je naluuwainpünaa,
eesü wane kuluulu oorole'eya. ⁷ Je
wane na pienchishii kato'uchiikana,
naapakalaka wane iita oorole'eya
namüin wane'ewai nakua na
akaratshishiikana aapiee. Kalu'usü
nüürüla chi Maleiwakai matüjainkai
ouktaa sülüinjatkat wayuu süsala
saainjala. ⁸ Je tü a'waajüleekat,
warattuuisü ma'i sükä eein chi
Maleiwa Pülashikai ma'i sulu'u.
Isasü süchiki shikerolüin wayuu
sulu'umüin tü a'waajüleekat
wane'ere'eya shikeraajapa tü
akaratshisükälüirua müliaa
ajütünajatkat sünainmüin wayuu
natüma na akaratshishiikana aapiee.

Tü akaratshisükat iita müliaamaajatkat

16 ¹ Taapakalaka joo wane
pütchi emetutsü ma'i
sulu'ujee tü a'waajüleekat chaa
iipünaa sünain maa namüin na
akaratshishiikana aapiee: "Ju'una
jumata ji'yotoiwa saa'u wayuu

süpušhua sainküin mmakat tü müliaa sulu'ukot tü akaratshistükat iita, tü naashichinkat chi Maleiwakai", sümakalaka.

²Nu'unakalaka chi palajachikai aapiee sünain ni'yotüin tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u wayuu sainküin mmakat süpušhua. Je na wayuu kanainkana nejetse chi wanülükai, na eekai na'waajüin tü niyaakuakat, eweetüsü nanain wane yooi kajükat atüma ma'i nata sümäa alin ma'i namüin.

³O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü palaakat. Ishalaa müsia tü palaakat sütümä, müsü aka saa'in nüsha wane müliahii. Ouktakalaka süpušhua tü she'ekat palaa sütümä.

⁴O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü süchikalüirua je tü su'wüirakalüirua wüin. Ishalaa müsia tü wüinkat sütümä. ⁵Taapakalaka joo nünüiki chi aapiee aa'lmajükai tü wüinkat süpušhua sünain maa:

"Pia Maleiwa Maainjalasaikai.

Eeshi pia maa'ulu yaa,
eetüjü'lya pia sümäiwa.

Anasü tü paa'lrakat joolu'u
sünain kasalajanain
naainjala na wayuukana
pütüma namüin.

⁶ Süka jamüin, amülasü nasha
na püpüshikana je na
pünükimaaajanakan
natüma.

Je joolu'u, püsirüinjana naya
isha süka kaainjalaina'a
naya puulia".

⁷Taapakalaka wane pütchi ni'ipajee chi aapieekai eejee tü a'ajüleekat sünain maa:

"Maleiwakalee, pia Aluwataakai
Pülashikai ma'i,
shiimüin sünain lotüin ma'i
pukuaippa joolu'u sünain
kasalajanain naainjala
na wayuukana namüin
pütüma".

⁸O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat naa'u chi ka'ikai. Koo'omüin müsia naa'ira chi ka'ikai nütüma Maleiwa süpüla jotüinjatüin tü wayuukolüirua sütümä tü nuchuwalakat. ⁹Ishakalaka ma'i nata na wayuukana nütüma chi ka'ikai süka ja'in ma'i. Mojukalaka nanüiki nümuin Maleiwa, süka nüjütüin tü müliaakat nanainmüin. Je nnojoliishii oo'ulaain suulia naainjala süpüla na'waajüin Maleiwa.

¹⁰O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü einasee eere nuluwataain chi wanülükai. Epiyuushijaa müsia eere kepiain na a'waajakana nia. Je koo'omüinsü ma'i namüin na wayuukana müliaa.

¹¹Mojukalaka ma'i nanüiki nümuin chi Maleiwa chakai iipünaa süka müliaain ma'i naya saalii tü yooi naainkakat, otta nnojoliishii naya oo'ulaain suulia noonooin sümäa nünüiki chi wanülükai.

¹²O'yototoojo'o joolu'u chi wane aapieeka'iya tü sulu'ukat tü iita najapulujutkat saa'u tü sichi miyo'usükat kanüliakat Eufrates. Oosojoo müsia tü wüinkat süpüla anashinjatüin alataa napüleerua na sülälashiikana mma chaje'ewaliikana wiinnaa.

¹³Te'rakalaka wane apünüinsüirua yoluja sünain müin aka saa'in eperü'üi, ojuittüsü wane

naanükülu'ujee chi kayuushikai, oo'ulaka wane naanükülu'ujee chi palajachikai wanülüü, chi kasipalakai nikiinain, oo'ulaka wane naanükülu'ujee chi chiiruajachikai wanülüü, chi e'ike'erükai wayuu.

¹⁴ Je na apünüinshiikana yoluja, nountüni naa'inrüin kasa, maa aka tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüwiwa, shii'liree sünoujeeein wayuu tü alawaa naküjakat sümüin. O'unüshii na yolujaakana nanainmüin napüshua na sülaülashiikana mma süpüla nakotchajiraain na wayuu namaajanakana süpüla atkawaa nümaa chi Maleiwa Pülashikai ma'i so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u saainjala wayuu sümüin.

¹⁵ (Tayakai Juan, tamüshii paala jia: Müsü nüntüiki chi Wasenyotsekai Jesucristo: "Jalia jia suulia motojüin jaa'in sünain teitaainjachin tachikua. Maa aka matüjaajuun naa'u joujaleechin nüntüin wane ka'rwarai, akaweechia tayakai tantapa. Je so'u ka'ikat tia, talateechi ma'i taya nümaa chi eekai eein naa'in tapüla sünain naa'inrüin waneepia tü tachekekakat nüpüleerua. Nnojoleechi japülin nia tantapa", nümakalaka.)

¹⁶ Nakotchajinnakalaka na sülaülashiikana mma, je na wayuu namaajanakana, natüma na yolujaakana sulu'umüin wane mma kanüliasü süka pütchi hebreo, Armagedón.

¹⁷ O'yototojo'o joolu'u chi chiiruajaikai aapiee tü sulujutkat tü iita najapulujutkat yaa iipünaapünaa. Shiweetakalaka joo nüntüiki Maleiwa emetut ma'i sulu'ujee tü a'waaejüleekat eere nia joyotüin saa'u tü niinasekat,

sünain maa: "Kettaaitpa tatüma tü müliaakat süpüshua", müshi nia. ¹⁸Sümachetaakalaka shiyya juya sümaa süttäaín sünain emetuluin ma'i. Akutkujaa müsia tü mmakat. Nnojotsü eewaajiin paalainka otta nnojotsü aapünaajünin sütümä wayuu yaa saa'u tü mmakat sükchiki eekai müin aka tüü. ¹⁹ Je sükutkujaapa tü mmakat, ojunnajaasü mmol'umüin tü pueulokalüirua sainküün mmakat süpüshua. Otta tü pueulo müle'osükat kanüliakat Babilonia, awakajaasü sünain apünüinsü sü'ülia. Süka jamüin, sotüsü naa'in chi Maleiwakai naainjala na kepiakana sulu'u. Üttashaatasü ma'i naa'in chi Maleiwakai noo'omüin. Süsalashiikalaka naya nütüma. ²⁰ Je sükajee sükutkujaain tü mmakat, amouktaasü tü uuchikalüirua süpüshua. Oo'ulaka tü mmakalüirua pasanainsükat sünain palaa, emerojoosü shiinalu'umüin. ²¹ A'ita müsia tü juyakat sünain kayeeloин saa'u wayuu. Müle'oyuu ma'i tü shiyeeloinkat, maa aka pienchi shikii ja'ralimüin "kilo" saawain. Otta na wayuukana, mojusü nanüiki nümiin Maleiwa süka müliashaatain ma'i naya sütümä tü ajütünakat nanainmüin.

Tü jierü aaingirapü'ükat kasa
mojusü tü wayuukolüirua

17 ¹Nüntakalaka tanainmüin wane aapiee na'akajee na akaratshishiikana aapiee kajapulu'ukana iita sünain nümiin tamüin: "Jalaichi yaamüin tee'iyataiwa pümuin tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai süpüla süsalainjatün nütüma tü wayuu maa'insatkat ma'i, tü jierü

joyotokot sotpa'a süchi wainma.
²Na aluwataashiikana sainkünin mmakat süpüshua, kaainjalashii naya süka nashatüin tü kasa mojusü saa'inrakat tü jietkat. Akaajaa tü manoujainsatkalüirua sainkünin mmakat, kaainjalashii sünain nashatüin tü kasa mojusü saa'inrakat, süka saainjirapü'ün naya kasa mojusü", nümakalaka chi aapieekai tamüin.

³Shiassa mapa tia, nu'unitkalaka taya chi aapieekai süpümuin wane isashii sünain na'anain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Te'rakalaka saa'in wane jierü joyotüin naa'u wane wanülüü ishottoi. Je chi wanülüükai, akaratshisü nikii oo'ulaka poloosü nu'uwa. Je nütoutajee süpüshua, ashajünüsü wane anülieerua airu'ut nümüuinjatü Maleiwa. ⁴Je süshe'in tü jietkat, jepisiyyaa je ishosü. Kanainsü ooro, tu'uma oo'ulaka kaa'ürüi. Je yaa sajapulu'u, eesü wane iita orole'eya, piratsü ma'i tü kasa mojusü saa'inrapü'tükat. ⁵Eesü wane ashajuushi yaa shi'ipo'unain. Shia tü sünüliakat, matüjaajuu aa'ulu jamalu'ulüin. Müsü tü ashajuushikat mayaa: "Babilonia, tü pueulo kojutkat sütüma wayuu, tü shiikat süpüshua wayuu maa'insat, tü shikiisükat kasa mojusü saa'inrakat wayuu sainkünin mmakat". ⁶Patatsü ma'i taa'in te'rapa tü jietkat, süka talatüin ma'i saa'in saa'u su'utüin naa'in na anoujashiikana nünain Maleiwa saalijee ichein naya nünain Jesús.

⁷Nümakalaka chi aapieekai tamüin: "Jamüsü patataka'a paa'in sütüma tü jietkat je nütüma chi wanülüü akaratshisükai nikii je poloosü nu'uwa? Taküjeerü

joolu'u pümuin sünain kasasiin wayuu tü jietkat otta chi wanülüü she'ejenakai. ⁸Chi wanülüü pi'rakai aa'in, kato'uchi nia paala. Je müşia maa'ulu yaa, ouktüshi. Otta so'u palitchon ka'i, ojuitteechi sulu'ujee tü Ishikat. Je süchikijee, ojutüneechi sa'akamüin tü siki matüjüinsatkat ayokujawaa. Je na wayuu manoujainsaliikana sainkünin mmakat, poneechi ma'i naa'in chi wanülüükai ne'rapa nujuittüin sulu'ujee tü Ishikat sünain katüchipain no'u. Naya na nnojoliikana ashajünün anülia sulu'u tü karaloukta kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma Maleiwa, na eetüjüliikana anülia sulu'u tü karaloukta sükumajaiwa'aya tü mmakat.

⁹"Tämüshi paala pia:
 Kasataalejese kekiin pia süpüla piyaawatüinjatüin saa'u kasain kayaawasein chi wanülüükai. Tü akaratshisükat nikii, shiyaawase akaratshisü namüna joyotokot aa'u tü jietkat. ¹⁰Otta shiyaawase shia'aya wane akaratshisü aluwataastüirua. Na ja'raishiikana, maa'ulu yaa, mnojoishii aluwataain süka ouktüinapain naya. Oo'ulaka wane, nia chi aluwataakai maa'ulu yaa. Oo'ulaka chi wane, meweetiüinyü'lya süpüla aluwataawaa. Otta niweetapeena, aluwataweechi ne'e motso'o. ¹¹Otta müşia nüchikijee, aluwataweechi wane napüshi na akaratshishiikana. Nieechi chi wanülüü katakai o'u paala, chi ouktakai maa'ulu yaa, chi ojuittinneechikai süpüla ojutüünjachin mapeena sa'akamüin tü siki matüjüinsatkat ayokujawaa.

¹²“Je tü poloosükat nu'uwa pi'rakat, nayaawase polooshii wayuu aluwataashii. Nnojoyüllii o'ttuin sünain aluwataawaa. Otta e'itaaneena naya mapeena süpüla aluwataawaa nümaa chi wanülüükai so'u palit ka'i ne'e. ¹³Wanaaweerü naa'in na polooshiikana sünain jüüjüüin naya nümuin chi wanülüükai. ¹⁴Niasa chi wanülüükai oo'ulaka na polooshiikana aluwataashii, atkaajeena nümaa chi Anneetchonkai je na eekana nümaa. Otta chi Anneetchonkai, nüyamüleena naya. Süka jamüin, pülashi ma'i nia, chi kanüliakai chi Senyotkai Aluwataakai Pülashikai. Na eekana nümaa, naya na neenakakana, na nüneekakana, na ichekana nünain”, nümakalaka chi apieekai tamüin.

¹⁵Je nümakalaka joo tamüin chi apieeka'iya: “Tü süchikalüirua eere joyotüin tü jierü maa'insatkat, shiyaawase wayuu eekat sainküin mmakat süpüshua je e'irukuukat süpüshua. ¹⁶Otta chi wanülüükai je na polooshiikana aluwataashii, naja'ttirüin tü pueulo kaainjaratkat kayaakuakat tü jietkat. Na'lувateerü süpüshua kasa sulu'ujeet tü pueulokat. Yüütüüjeerü ma'i natüma. Je mala'aleejeeria shia natüma sümaa na'ajejerüin.

¹⁷“Nikeraajüinjatu Maleiwa tü naa'inrüinjattüjütkat naka na wayuukana. Tü naa'inreetkat na polooshiikana aluwataashii sünain jüüjüüin naya nümuin chi wanülüükai, aleinjatü nütmä Maleiwa namüin. Aluwataajeena naya nümaa chi wanülüükai kettaaleepa'aya tü naa'inrüinjatkat chi Maleiwakai. ¹⁸Je tü jierü pi'rakat, shiyaawase tü pueulo müle'osükat,

tü kapümüinkat naa'in napüshua na sülätashiikana mma sainküin mmakat süpüshua”.

Aküjünüsü süchiki Babilonia sünain sujutteerün

18 ¹Shiasa süchikijee tia, te'rakalaka wane aapieeka'iya sünain nüshakatüin chajee iipünaajee. Müle'oshi sünain aluwataawaa chaa iipünaa. Warattuuisü tü mmapa'akat nütmä süka nüntüshin nüma'anajee Maleiwa. ²Owoorolaashi nia sünain emetulin nünüiki sünain maa:

“Ajuttüsü tü pueulo kanüliakat Babilonia,
tü kojutkat sütümä wayuu manoujainsat.

Yüütü'üleesia shia.
Shipiasü yolujaan ne'e,
je shipiasü wuchii eekai nülerajüin Maleiwa.

³ Na kepiaptü'ükana cha'aya,
kaainjaralii napüshua.
Nayouktüin chi Maleiwakai
süpüla o'unaa süchiirua tü maleiwayaasükat natüma.
Je naainjirapü'ün kasa mojusü
tü wayuukolüirua sainküin
mmakat süpüshua süka tü maleiwayaasükat.

Na aluwataashiikana sainküin
mmakat süpüshua,
kaainjalashii naya wanaa
namaa na kepiakana
cha'aya sulu'u tü pueulokat.
Je na oikkaaliikana sainküinjee
mmakat süpüshua,
washinnuushii naya sünainjee
tü shiyalajakat tü wayuu
sulu'ukot tü pueulokat
noulia”.

⁴Taapakalaka joo nünüiki Maleiwa chajee iipünaajee:

"Jia tapüshikana, jujuitta
jumaala chajee sulu'ujee tü
pueulokat Babilonia,
süpüla nnojoliinjanain
jaa'inrüin tü kasa mojusükot
makat aka tü saa'inrakat tü
wayuukolüirua cha'aya,
je süpüla nnojoliinjanain
süsalain jia wanaajiraa
sümaa süka tü müliaa
antajatkat sünainmün
saalijee saainjala.

⁵ Wattairü ma'i saalii tü
saainjalakat to'upala.
Shiimün sünain nnojoliün
motüin taa'in tü kasa
mojusü saa'inrakat.

⁶ Anakaja müliale joolu'u tü
pueulokat
saalijee saainjirapü'üin kasa
mojusü tü wayuukolüirua
sainküin mmakat süpüshua.
Anakaja müleka sülataleere
müliaa sümün
saalijee tü kasa mojusü
saa'inrapü'ükat sümün
wayuu.

⁷ Maa aka koo'omüinpü'üin
talataa sümün sütümä tü
suwashirüinkat,
anakaja müleka koo'omüinre
joolu'u mojuu aa'in sümün.

A'waataapü'üsü shia sulu'u
sukuippa sünain maa:
'Talatüsü ma'i taa'in maa aka
wane süläila mma,
nnojotsü müinya aka taya
saa'in wayuu oukta
a'wayuuset mojukat aa'in
waneepia'.

⁸ Saalinjee tü saainjalakat, antalaas
meerü müliaa sünainmün.
Je sütümä tü müliaakat,
mojejerü ma'i saa'in tü
wayuukolüirua cha'aya

süka ouktüin süpüshi
je süka alin jamü.
Aja'lajaa meeria washirüütikat
sütümä.
Ta'ajireerü suulia süka
pülashin ma'i tayakai chi
Maleiwakai süsalakai atüma
saainjala".

⁹ Je na aluwataashiikana
sainküin mmakat süpüshua, na
kaainjalapü'ükana wanaa sümaa
tü wayuukolüirua chakat Babilonia,
na washinnuukana sünainjee tü
saa'inrakat tü wayuukolüirua,
a'yalajeena ma'i naya ne'rapa
sümusain tü pueulokat kaittataain.
¹⁰ Sha'wateena naya ka'yata suulia
süka mmolüin seema sülanüin
namün tü alatakät sümün tü
pueulokat. Majateena naya sümaa
mmoluu:

"Aisha'ajaa, mülialeekalaja'a ma'i
tü wayuukolüirua sulu'u tü
pueulokat Babilonia,
tü kojutpü'ükat sütümä wayuu
wainma.

Kama'ajaataayai shia
saja'lajaapa".

¹¹ Je na oikkaaliikana
sainküinjeejanakana mmakat
süpüshua, mojejerü ma'i naa'in saalin
tü pueulokat süka nnojolüitpain
jaralin ayalajüinjatüin noikkaain
noulia. ¹² Nnojolüitpa jaralin
ayalajüinjatüin ooro, pülaata, tu'uma,
oo'ulaka kaa'ürüi. Nnojolüitpa
jaralin ayalajüinjatüin tü kuluulu
anashaatasü kanüliakat "lino",
oo'ulaka kuluulu kojutsü maa aka
seera je kuluulu jepisiyyaa je ishosü.
Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü
wunu'u jemetakat sheejuu oo'ulaka
tü kasa anası akumajünakat süka
su'awa "elefante", süka wunu'u
eekai kojutüin, süka paira je

kachueera, oo'ulaka süka ipa eekai eerolojuushin. ¹³Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü she'ejükät eküüli maa aka "canela". Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin tü wunu'u jemetakat seejuu sa'ajünapa, je tü wunu'u jemetakat eejuut kanüliiakat "mirra", je tü perfumekat Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin wiino, seita, jaliina eekai anain ma'i, oo'ulaka "trigo". Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin paa'a, anneerü, je ama sümaa kareeta. Nnojolüitpa jaralin ayalajüinjatüin süchepchia wayuu je wayuu eekai süta'ünnün sünainjeeatkawaa.

¹⁴Na oikkaaliikana sainkünjeejanakana mmakat süpüshua, meena naya: "Jiakana kepiakana sulu'u tü pueulokat Babilonia, aja'lajaaitpa süpüshua tü kasa anasü kachiiruakat jaal'in. Amüloitpa juulia tü washirüükät je süpüshua tü korolo kojutkat ma'i jüntüma. Müiria nnojolüin jüntüin anain", meena naya ¹⁵sünain sha'washawaliin naya wattalu'u suulia, süka mmolüin naya seema sümaayajüin naya. A'yalaajeena ma'i naya sümaa mojuu aa'in süka nnojolüitpain jaralin ayalajüinjatüin noikkaain. ¹⁶Majateena naya:

"Alu'uleekalaja'a ma'i tü wayuuukolüirua sulu'u tü pueulokat Babilonia, tü kojutpü'ükät sütümä wayuu wainma.

Kashe'inpü'üshii naya kuluulu anashaatasü kanüliiakat 'lino' je tü kuluulu jepisiyyaa je ishosü.

Kanainpü'üshii ooro, tu'uma oo'ulaka kaa'ürüi.

¹⁷Kama'ajaataayai saja'lajaapa nawashirüin".

Je na wayuu sülaülashiikana anua, oo'ulaka na a'yataashiikana nüümüin sünain alü'üjaa korolo shirokupünaa palaa sainküinjee mmakat süpüshua, oo'ulaka na o'unakana sulu'u anua, oo'ulaka napüshua eekai ne'ikajiraain korolo sulu'u wane anua süpüla oikkünaa, sha'washawaleena naya ka'yata suulia tü pueulokat. ¹⁸Je ne'rappa sümüsain tü pueulokat kaittataain, majateena naya: "Nnojotsü eein wane pueulo makat aka saa'in Babilonia sünain sülana'aleein ma'i sünain kojutüin sütümä wayuu", meena naya. ¹⁹Je nejiteerü mma nekiyutajee shiyaawase mojuin ma'i naa'in sünain na'yalajüin sümaa maa:

"Aisha'ajaa, mülialeekalaja'a ma'i tü wayuuukolüirua sulu'u tü pueulo kojutpü'ükät paala sütümä wayuu wainma, eere wantapü'üin sulu'u anua sümaa oikkaa korolo sümüin shii'iree washirüü.

Kama'ajaataayai saja'lajaapa nawashirüin".

²⁰Taya, Juankai, tamüshii paala jia: Anakaja talattile joolu'u jaa'in jüpuüshua jia kepiakana chaa iipünaa nümaa Maleiwa, oo'ulaka jiakana anoujashiikana, jiakana Aluwataaushikana, otta jiakana nünükimaajanakana Maleiwa, süka kasalajanaitpain nütüma Maleiwa sümüin tü pueulokat shi'rapü'üin wayumüin jümuin.

²¹Niweetakalaka joolu'u wane aapiee pülashi ma'i. Naapaakalaka joo wane ipa miyo'u ma'i, müüsü aka saa'in tü amoliinajiakat "trigo", sünain nujutüin shia shirokumiin tü palaakat sümaa jashichishaatain ma'i nia sünain nüümüin:

“Babilonia, pia tü pueulo kojutkat
paala sütümä wayuu,
meeria pia sümää jashiee
nütüma chi Maleiwakai
nujuttitpeena pia.

Müiria pia makumajuuin
püchikua.

²² Müiria pia maapajuuin
maasi'ira pulu'u,
müiria maapajuuin shi'ira
‘arpa’, shi'ira konneeta,
oo'ulaka jayeechi.

Müiria ma'yataain pulu'u wayuu
eekai natüjain süpüleerua
akumajaa korolo eekai anain.
Je nnojoleerü aapünüin
shipijana moliina.

²³ Müiria machuwajaajuuin
rampara pulu'u.
Je nnojoleerü aapünüin
nasira na jekennuukana
ka'wayuusein.

Na ayaljüliikana pulu'u,
e'nnaajünapü'lüshii naya
sünain washinnuuin sütümä
wayuu wainma.

Je na ouutshiikana chaa pulu'u,
naainjirapiü'lüin kasa mojusü
tü wayuukolüirua sainküin
mmakat süpüshua.

²⁴ Süsälasu joo tü pueulokat
su'utirapiü'lüin
naa'in wainma na
nünükimaajananaka
Maleiwa
oo'ulaka wainma na
anoujashiikana
oo'ulaka wainma wayuu
sainküin mmakat süpüshua”.

A'waajünüshi Maleiwa saa'u
sujuttüin Babilonia

19 ¹Shiasa kettaapa nünüiki chi
aapiekai, taapakalaka wane
mataasü aka saa'in shii'rain wayuu

wattashaata saalin chaa iipünaa eere
chi Maleiwakai sünain emetuluin
ma'i shia sünain maa:
“Aleluya,
anakaja wa'waajüle chi
Wamaleiwase Pülashikai
ma'i, chi O'tte'erakai waya.

² Shiimün sünain lotüin ma'i
nukuaippa
sünain kasalajanain naainjala
na wayuukana namüin
nütüma.

Kasalajanaitpa nütüma sümüin
saainjala tü jierü maa'insat
kaainjaratkat
sünainjee saainjirapü'lüin
kasa mojusü tü
wayuukolüirua sainküin
mmakat süpüshua.

Pasalaashii na nüchepchiakana
nütüma
süka tü jierü maa'insat
o'utirapü'lükat naa'in”.

³Namakalaka nachikua sünain
emetuluin:
“Aleluya, anakaja wa'waajüle chi
Maleiwakai.
Naja'ttirüin tü pueulokat.
Kaitteerü tü sümüsainkat
waneepia”.

⁴Otta na piamakana shikii
pienchimüin laülaayuu je na
pienchishii kato'uchiikana,
a'wachiraashii naya nümülatu'u
chi Maleiwa joyotüshikai saa'u tü
einaseekat sünain maa nümüin:
“Amén, Aleluya,
anakaja wa'waajüle pia”.

⁵Shiweetakalaka joo wane pütcchi
sü'lütpa'ajee tü einaseekat sünain
maa:
“Anakaja müleka wa'waajüle chi
Wamaleiwasekai,
jia a'yataashiikana nümüin,
jia kojutkana atüma nia,

jia e'nnaajünakana
süttüma wayuu, je na
me'nnaajuukana".

**Wane talataa aa'in saa'u
ka'wayuusein chi Anneetchonkai**

⁶Taapakalaka joo wane mataasü
aka saa'in shii'irain wayuu
wattashaata saalin sünain emetulüin
ma'i, müsü aka saa'in su'lotüin wüin
je sütürüla juya sünain maa:

"Aleluya, anakaja wa'waajüle
chi Maleiwa Aluwataakai
Pülashikai ma'i
süka sülü'lüin tü ka'i
ni'litaainjatkat o'u tü
aluwataawaat nütüma.

⁷ Anashi wa'waajüle nia süka
süpüshua waa'in
saa'u alana'aleeinya nia sünain
pülashin.

Je anakaja müleka talatüle
waa'in,
süka süntütipain nükalia
chi Anneetchonkai süpüla
ka'wayuusein nia.

Je tü nu'wayuuseinjatkat, yapasü
süpüla nümaain shia.

⁸ Aapünüitpa sümün tü
süshe'injatkat nütüma
Maleiwa,
tü kuluulu anasükat, tü
kanüliakat 'lino',
wane kuluulu kasuusü sümaa
wulein ma'i".

(Je tü "lino" kanainjatkat, shia
shiyaawase tü kasa anasü
naa'inrapü'ükät na anoujashiikana
kataiwa'aya no'u.)

⁹Nümakalaka chi aapieekai
tamüin: "Anakaja püshajüle tüü:
Anata'aleeshija'a ma'i chi wayuu
eenajinnakai sünainmüin tü
mi'ira shikiirakat ka'wayuusein
chi Anneetchonkai", müshi. Je

nümakalaka joo nüchikua tamüin:
"Shiimüin tüü, süka shiain nünüiki
Maleiwa".

¹⁰Ta'wachiraakalaka joo
nümülatu'u chi aapieekai süpüla
ta'waajüinjachin nia. Otta
nümakalaka joo tamüin: "Puu'ulaa
suulia. Shia anaka alu'u müleka
niale Maleiwa pu'waajüin nümuüwa.
Tayakai, wane a'yataai ne'e nümün
Maleiwa maa aka piakai je maa aka
na puwalayuukana, na oonookana
sümaa tü shiimüin nikirajapü'ükät
anain Jesúis, tü ekirajünakat anain
maa'ulu yaa natüma na aküjakana
nünüiki Maleiwa".

**Akanajuushi chi wanülükai nütüma
chi Nüneekajalakai Maleiwa**

¹¹Teirakaakalaka. Te'rakalaka
saal'utüin jutatüin chaa iipünaa eere chi
Maleiwakai. Eweeta müshia wane
ama kasuutai ma'i. Je nünülia chi
naajuchikai, "Lotokai Akuaippa"
münüsü. Lotüsü ma'i nukuaippa
sünain kasalajanain saainjala wayuu
sümuün nütüma, je sünain nütkaain
sümaa tü nü'ünüükalüirua. ¹²Otta
no'u, müsü aka saa'in süchuwala
siki. Je sünain nikii, eesü wainma
kotse maa aka saa'in nakotse
na sülaülakana mma. Je eesü
wane anüliee ashajuushi nünain,
me'raajuusat süttüma wayuu. Nia
ne'e e'raajaka niakai nümuüwa.

¹³Je na'latüin wane kuluulu
ajüjüushi süka isha. Je tü nünülia
e'nnaajünakat süttüma wayuu,
"Pütchi, Nünüiki Maleiwa" münüshi.

¹⁴Je na nusurulaatsekana,
ke'ejenajüshii naya ama kasuutannuu.
Kashe'injashii naya kuluulu "lino"
anashaatasü, kasuusü je wulesü ma'i.

¹⁵Otta chi amaajuchikai, ojuitüsü
wane chajaruuta kasasü ma'i

naanükülu'ujee, tü nukanajeetkat aka na nü'tüntükana sainkünin mmakat süpüshua. Je nuluwataapa saa'u wayuu, me'ruejechi amiüin. E'itaasha ni nütüma Maleiwa süpüla süsalainjatüin saainjala wayuu nütüma, chi Maleiwa jashichikai ma'i sümün tü kaainjarannuukat.¹⁶ Otta sünain tü nüshe'inkat je nüpü'ünain, ashajuushisü nünülia mayaa: CHI SENYOTKAI ALUWATAAKAI PÜLASHIKAI.

¹⁷Te'rakalaka joo wane aapieeka'iya sha'watüin chaa naa'u chi ka'ikai sünain nuwoorolooin sümün süpüshua tü samutkalüirua chaa iiptuinaa sünain maa: "Jüshakata jumaala sünainmüin wane ekawaan müle'o ma'i yapasü jüpüla nütüma Maleiwa,¹⁸ jikaiwa asalaa, ne'iruku na aluwataashiikana, ne'iruku na sülaülashiikana surulaat oo'ulaka tü surulaatkaliirua, shi'iruku ama oo'ulaka tü amaaajutkalüirua, je shi'iruku tü wayuukoliirua süpüshua, eekai achepchieein oo'ulaka eekai laülaain sümüwa, eekai shi'nnaajuuushin oo'ulaka eekai me'nnaajuuin", nümakalaka.

¹⁹Te'rakalaka chi wanüllüükai kasipalakai nikiinain namaa na aluwataashiikana sainkünjee mmakat süpüshua je na nasurulaatsekana. Outkaajaashii naya süpüla natkaainjanain nümaa chi naajuchikai chi ama kasuutaikai ma'i oo'ulaka na nusurulaatsekana.

²⁰Otta chi amaaajuchikai namaa na nusurulaatsekana, nata'lülakalaka chi wanüllüükai kasipalakai nikiinain nümaale'eya chi wanüllüükai e'ike'erükai wayuu. Wanüllüükai chii, nia chi aluwataaanakai paala sünain aa'inraa wainma kasa, maa

aka tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nüümüwa, tü ni'ike'erakat aka tü wayuu e'itaanakalüirua anain nejeetse chi wanüllüükai kasipalakai nikiinain, tü a'waajakalüirua tü nyaakuukat. Naairua piamale, ajutünüshii naya sünain katüin no'u shirokumiin tü sikikat makat aka saa'in laa eekai sa'ajünüin alu'u "azufre".²¹ Je napüshua na aluwataashiikana oo'ulaka na nasurulaatsekana, o'utüna aa'inchii naya nütüma chi amaaajuchikai süka tü chajaruuta ojittakat naanükülu'ujee. Emirakalaka joo tü samutkalüirua sütüma ne'iruku.

Kapüshi chi Yolujaakai so'u 1.000 juya

20 ¹Shiasa süchikjee tia, te'rakalaka wane aapieeka'iya sünain nüshakatiin chajee iipünaajee. Najapüipasü shiyaawein shirouse tü Ishikat oo'ulaka wane kaleena miyo'u. ²Nüntakalaka nünainmüin chi kayuushikai süpüla nüta'ülin nia, süpüla kapüinjachin nütüma süka tü kaleenakat so'u 1.000 juya. (Chi kayuushikai, nia chi wüi nümaiwajaikai, chi sülaülakai yolujaan kanüliakai Satanás.) ³Nujutünakalaka joo chi kayuushikai nütüma chi aapieekai sulu'umüin tü Ishikat. Je chi aapieekai, nüsüläjaain tü shirousekat nümaa süka wane kantaawa je ni'itaain wane ashajuushi sünain suulia sujutannüin. Nnojolüitpa e'ike'ennüin wayuu nütüma chi kayuushikai sainkünin mmakat süka alawaa wane'ere'eya shikeraajapa tü 1.000 juya. Otta kettaapeena shia, ojittinneechi nia süpüla taashinjachin so'u palit ne'e ka'i.

⁴Te'rakalaka wane einaseeirua, müsü aka neinase na sülaülakana

mma. Je na wayuu joyotakana saa'u, e'itaashi naya nüütüma Maleiwa süpüla aluwatawaa. Je te'rüin na wayuu o'yotoonakana paala anutpünaa saalijee aküjaä sümünin wayuu sünain niain Jesús Nasenyonsein je saalijee nanoujain nüniiki Maleiwa, na nnojoliikana a'waajüin chi wanülükai oo'ulaka tü niyaakuakat, na ayouktakana süpüleerua shi'itaanüin ne'ipo'unain oo'ulaka najapünaa shiale tü nejeetsekat. Oso'iraaitpa naa'in süpüla aluwatawaa wanaa nümaa Cristo so'u tü 1.000 juya.
 5-6 Naya palajanaka naa sünain oso'irawaa aa'in nüütüma Maleiwa. Anata'aleeshija'a ma'i naya. Müina naya nnojoliin ojutünüin sa'akamüin tü sikikat maa aka nojutünüinjanain na manoujainsaliikana. Nounteerü artükawaa nünainmüin Maleiwa je nünainmüin Cristo chi Nueneekajalakai süpüla wanaawajiraain naal'in namaa je süpüla aluwatawaa waneepia nümaa Cristo so'u tü 1.000 juya. Otta na waneeirua ouktüshiikana, wane'ere'eya süso'iraain naa'in shikeraajapa tü 1.000 juya.

Tü alatajatkat nüka chi Yolujaakai mapeena

⁷Shiasa süchikijee keraapa tü 1.000 juya, ojuittinneechi Satanás sulu'ujee tü Ishikat eejachire paala püreesain, ⁸süpüla o'unaa sainküin mmakat süpüshua chamünre'eya noumain Gog oo'ulaka Magog süpüla ni'lke'erüinjatiin tü wayuukolüirua süpüshua sümaa nükotchajirüinjatiin shia süpüla waneatkawaa. Watta ma'i saalii tü wayuukolüirua maatsü aka jasai sotpünaajatü palaa, isasü achikii shiawajünüin.

⁹Nantapaatakala wattajee sü'ülümüin Jerusalén, tü pueulo aistükat nüpüla Maleiwa, eere kepiain na nüpuishikana. Pasanainsü tü pueulokat nachiki. Otta süpülapünaa nashutiin saa'u tü pueulokat, anta müsia wane siki chajee iiptünaajee nüütüma Maleiwa sünain saja'ttirüin naya. ¹⁰Je chi Yolujaakai, chi e'ike'erapü'ükai naya süka alawaa, ojutünüshi shirokumüin tü sikikat makat aka saa'in laa eekai sa'ajünüin alu'u "azufre", eere nujutünüin paala chi wanülüü kasipalakai nikiinain oo'ulaka chi wanülüü e'ike'erülkai wayuu. Mülleena naya sütüma tü sikikat waneepia so'uka'i je sa'wai süpüla juyakat süpüshua.

Asakijünüsü nüütüma Maleiwa tü ouktüsükalüirua

¹¹Te'rakalaka chi Maleiwakai joyotüin saa'u wane einasee kasuutot miyo'u ma'i. Yüütüüitaasü nüütüma Maleiwa süchiki tü mmakat oo'ulaka tü kasakalüirua süpüshua chajatkat iipünaa. ¹²Te'rakalaka joolu'u napüshua na wayuu ouktakana paala sha'washawaltüin nümülatu'u chi joyotüshikai saa'u tü einaseekat, wayuu eekai shi'nnaajuushin sütüma wayuu oo'ulaka eekai me'nnaajuuin. Oso'iraaitpa naa'in nüütüma chi Maleiwakai süpüla nantiinjanain nümülatu'umüin. Sujutannakalaka joolu'u wane karalouktairua süchikimaajatkat süpüshua tü naa'inrapü'ükat na wayuukana kataiwa'aya no'u. Ajutannataalasü joo wane karalouktaya, tü kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nüütüma Maleiwa. Asakijünüshii nüütüma chi Maleiwakai wane'ewai

nakua napüshua na ouktüshiikana so'o'opünaa tü kasa naa'inrapü'ükät kataiwa'aya no'u, eekat achiki sulu'u tü karalouktakalüirua.¹³Tü wayuu eekai ouktüin paala shiroku tü palaakat, je tü wayuukolüirua sulujutkat tü Hadeskat, tü süpüleekat tü ouktüstükalüirua, ojuittinnüsü nünainmün Maleiwa süpüla asakinnaa nütüma.

Nasakinnakalaka wane'ewai nakua napüshua nütüma so'o'opünaa tü kasa naa'inrapü'ükät kataiwa'aya no'u.¹⁴ Je napüshuale'eya na e'itaanakana nütüma Maleiwa süpüla süsalaa naainjala, ojutünushii naya sa'akamüin tü sikikat.

Süchikijee tia, aja'ttüsü tü ouktaakat. Kataateena naya nuulia Maleiwa sünain mülieenain süpüla ka'ikat süpüshua sa'aka tü sikikat,¹⁵eere nojutünüin napüshua na wayuu nnojoliikana anülia sulu'u tü karalouktakat kalu'ukot nanülia na ee'iranajaakana aa'in nütüma.

Ee'iratünüsü kasa süpüshua
chaa iipünaa je yaa mmolu'u

21 ¹Te'rakalaka saa'in sünain shii'iratünüin kasa süpüshua chaa iipünaa je yaa mmolu'u. Akumajünüsü wane jeket shii'iraka süka aja'ttüpütpain tü mmakat oo'ulaka tü palaakat oo'ulaka tü kasakalüirua süpüshua chajatkat iipünaa. ²Te'rakalaka wane Jerusalén jeket, tü pueulo aisükat nüpüla Maleiwa, sünain süshakatüin chajee iipünaajee eejee chi Maleiwakai. Anashaatasü ma'l sukuaiippa tü pueulokat, maa aka wane jierü a'anaauhiskat nüpüla chi su'wayuuseinjachikai. ³Taapakalaka joo wane pütschi eejee tü einaseekat sünain emetuluin ma'l sünain maa:

"Eejeechi joolu'u chi Maleiwakai sümaa wayuu je kepiainjachi nia namaa. Nüpüshinjana naya. Eeinjachi nia namaa waneepia süka niain Namaleiwasein.

⁴Nümüllaleena naya. Müiria nnojoliin ouktaa, mojuu aa'in, a'yalaaja, je saalii ayulii, süka sülätüitpain süpüshua'ale makat aka tia".

⁵Nümakalaka joo chi Maleiwa joyotüshikai saa'u tü einaseekat: "Anuu, jeketüitpa tatüma kasa süpüshua", müshi nia. "Püshaja pümatü tü tanüikikat süpüla kapüllainjatüin saa'in wayuu shia süka shiimün", nümakalaka tamüin.

⁶Ayatshi joo nia aashajaain tamaa: "Kettaaitpa tatüma joo süpüshua tü te'itaatüjütkalia paala süpüla müinjattüin. Taya kakumalaka kasa süpüshua, taya ekeraajaka'aya shia. Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u waneepia, teenajaain nia süpüla nünoujain tanain je süpüla eeinjachin nia tamaa masaloule süpüla ka'ikat süpüshua. ⁷Na eekai nayamülin chi Kama'üräikai, taapeerü namüin tü kataa o'u taküjüitpkat achiki. Tayeechi Namaleiwaseka, je nayeena tachooinka'aya. ⁸Ottá na kaainjaraliikana, ojuttüneena naya sa'akamüin tü siki makat aka saa'in laa eekai sa'ajünüin alu'u 'azufre'. Ojuttüneena napüshua, makana aka na naa'uwakana saa'u anoujaa, na manoulakana, na yarüttakana aa'in, na o'unaliikana wayuwa'in, na a'laluwjiraakana nakuaippa sümaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, na ouutshiikana, na kamaleiwaseyaakana, je napüshua na aküjüliikana alawaa. Kataateena naya toulia sünain müliain naya sa'aka tü sikikat waneepia".

Tü Jerusalén jeketkat

⁹Soo'opünaa tü Jerusalén te'rakat, müsü yaa: Arütkaashi tanainmüin wane aapiee no'uluku na akaratshishii aapiee kajapulu'ukana paala tü iita kalu'ukot tü akaratshisükat müliaa, sünain nümüin tamüin: "Jalaichi yaamüin tee'iyataiwa püümüin tü süpüleekat tü nüpuñshikalüirua chi Anneetchonkai", nümakalaka.

¹⁰Nu'unirakalaka taya saa'umüin wane uuchi müle'o ma'i, sünain na'anaain taya chi Naa'inkai Maleiwa. Ni'i'yatakalaka tamüin tü Jerusalén jeketkat, tü pueulo aisiükat nüpiüla Maleiwa, sünain süshakatüin iipünaajee eejee Maleiwa.

¹¹Je süka eein chi Maleiwakai yala sulu'u, warattuusü ma'i shia maa aka sümachera kakuuna eekai kojutshaatain ma'i, maa aka saa'in tü kakuuna kanüliakat "jaspe" jorottokat maa aka saa'in rouya.

¹²⁻¹³Yaletüsü ma'i iipünaamüin sükulaatse tü pueulokat. Poloosü piammüin so'u, apünüin wüinpejeeru'u, apünüin palaajeeru'u, apünüin uuchijeeru'u, je apünüin wopujeeru'u. Je so'ulu'u wane'ewai sükuu, eeshi wane aapiee sha'watüin. Je sünain tü so'ukot, ashajünüsü wane'ewai sükuu sünülia tü polookat piammüin ne'iruku na wayuu Israelkana.

¹⁴Je tü sükulaatsekat tü pueulokat, polootuasü piammüin tü süchehejiakat. Je ashajünüsü sünain wane'ewai sükuu nanülia na polookana piammüin Aluwataaushi e'itaanakana nütüma chi Anneetchonkai.

¹⁵Je chi aapieekai aashajaakai tamaa, kajapulu'ushi wane emirijia oorole'eya süpüla nimirijainjatüin

tü pueulokat, tü sükulaatsekat, oo'ulaka tü so'ukolüirua.

¹⁶Nimirijakalaka chi aapieekai tü pueulokat. Tü süpa'akat süpüshua, sulu'u uuchimüin, palaamüin, wopumüin, wüinpümuin, eesü maa aka 2.200 "kilómetro". Je tü saja'apüinkat iipünaamüin, eesü maa aka 2.200 "kilómetro".

¹⁷Je stüchikijee, nimirijakalaka tü süka'lein tü sükulaatsekat. Eesü maa aka aippirua shikii ja'ralimüin "metro". Je tü emirijia nüma'anakat chi aapieekai, müsü aka ne'e saa'in tü emirijia süma'anakat wayuu maa'ulu yaa.

¹⁸Je müsia tü sükulaatsekat, aainjuushi süka wane kakuuna kanüliasü "jaspe". Oo'ulaka tü pueulokat, aainjuushi süka ooro anasü, jorottokalaka ma'i shia maa aka saa'in rouya.

¹⁹Je müsia tü polookot piammüin süchechejia yaakat suüpünaa sükulaatse, anashaatasü ma'i süka aainjuushin sünain kanain wane'ewai sükuu kakuuna kojutüsü:

- "jaspe",
- "zafiro",
- "ágata",
- "esmeralda",
- ²⁰"ónice",
- "cornalina",
- "crisólito",
- "berilo",
- "topacio",
- "crisoprasa",
- "jacinto",
- "amatista".

²¹Otta müsia tü shihousekalüirua tü polookat piammüin so'u, aainjuushi wane'ewai sükuu süka wane kaa'ürüi. Je tü kaaye pasanainpünaakat sünain tü pueulokat, aainjuushi süka ooro

anasü, jorottokalaka ma'i shia maa aka saa'in rouya.

²²Nnojotkalaka te'rüin wane a'waajülee chi Maleiwakai chaa sulu'u tü pueulokat. Nnojotsü che'ojaaín süka eenjachin chi Maleiwa Aluwataakai Piilashikai ma'i oo'ulaka chi Anneetchonkai waneepia sulu'u tü pueulokat. ²³Je nnojotsü che'ojaaín nuwarala chi ka'ikai je nuwarala chi kashikai, süka warattuuiin ma'i tü pueulokat nütüma chi Maleiwakai je süka chuwartuuiin shia nütüma chi Anneetchonkai. ²⁴Tü wayuukolüirua sainküinjee mmakat süpüshua, suwaralaapeena tü pueulokat. Je na aluwataashiikana sainküin mma, nantireerü tü nawashirüinkat sulu'umiin tü pueulokat. ²⁵Je süka nnojoleerüin tü piyuushikat cha'aya, jutateerü tü so'ukat tü pueulokat waneepia sa'wai je so'uka'i. ²⁶Je antinneerü sulu'umüin tü pueulokat wainma kasa anajüsü sainküinjee mmakat süpüshua.

²⁷Nnojoleerü ekerotinnüin sulu'umiin tü pueulokat kasa eekai nülerajüin Maleiwa, maa aka na eekai naa'inrüin kasa mojüsü sünain a'waajaa maleiwayaasü oo'ulaka eekai naküjjain alawaa. Nayeneen ekerotka namüiwa na wayuu ashajünakana anülia sulu'u nükralouktase chi Anneetchonkai, tü kalu'ukot nanülia na wayuu ee'iranajaakana aa'in nütüma Maleiwa.

Tü wüin katakat atüma so'u wayuu

22 ¹Nii'yatakalaka tamüin chi aapieekai wane süchi jorotto'ulu ma'i, maa aka saa'in rouya, tü katakat atüma so'u wayuu. Kekiisü eejee niinase chi Maleiwakai

je chi Anneetchonkai. ²Palatüsü tü süchikat pasanainpünaa sünain tü kaaye pasanainpünaakat sünain tü pueulokat. Je sotpünaa tü süchikat sulu'u piamale sa'ata, eesü tü wunu'ukalüirua katakat atüma so'u wayuu. Kachonsü kashiwai. Otta tü siapanakat, ayatüsü sünain anain tü wayuukolüirua cha'aya sütüma. ³Je yala sulu'u tü pueulokat, nnojotsü kasain nülerajüin Maleiwa.

Tü eekat sulu'u tü pueulokat, shia niinase chi Maleiwakai oo'ulaka chi Anneetchonkai, eere na'waajünüin natüma na anoujashiikana, ⁴na e'reenakana nu'üpünaa, na kanainkana nünülia ne'ipo'unain. ⁵Nnojoleerü piyuushi cha'aya. Je nnojoleerü che'ojaaín namüin suwarala rampara je nuwarala chi ka'ikai, süka warattuuleerüin tü mmapa'akat nütüma chi Maleiwa Aluwataakai. Je aluwataajeena na anoujashiikana wanaa nümaa waneepia süpüla ka'ikat süpüshua.

Eitaajeechi Jesús nüchikua

⁶Nümakalaka chi aapieekai tamüin: "Shiimüin ma'i süpüshua tü pütchi aküjünüitpaket pümuin. Kapüleesüja'a saa'in wayuu shia. Süka jamüin, chi Maleiwa Aluwataakai, nüjütüin chi aapieekai pünaïnmüin maa aka nüjütüin paala chi Naa'inkai nanainmüin na nünükimaajanakana, sünain aküjaanamüin na nüpuishikana süchiki tü kasa alateematiitpaket", nümakalaka chi aapieekai tamüin.

⁷Müshi Jesús: "Jaapa jumaala tanüiki. Eitaamaateechi taya tachikua. Anata'aleeshijja'a ma'i na wayuu eekai noonooin sümaa tü ashajünakat achiki sulu'u tü karaloukta süchikimaajatkät tü kasa alateematiitpaket".

⁸Tayakai Juan, taya aküjünaka amüin, taya ee'iyatünaka amüin süpüshua tü ashajünakat yaa sulu'u tü karalouktakat. Shiasa súchikijee kettaapa taapuin je te'rüin shia, ta'wachiraakalaka nümülatu'u chi aapiee ee'iyatakai tamüin shia süpüla ta'waajüjinjachin nia. ⁹Otta nümakalaka joo tamüin: "Nnojo paa'inrüin tüü. Nia Maleiwa pu'waajüjinjachika nümüwa. Tayakai, wane a'yataai ne'e nümuin Maleiwa maa aka piakai je maa aka na puwalayuukana, na aküjüliikana nünüiki Maleiwa, je maa aka napüshua na oonookana súmaa tü ashajünakat sulu'u tü karalouktakat", nümakalaka tamüin.

¹⁰Ayatshi aashajaain chi aapieekai tamüin sünain maa tamüin: "Nnojo punujulajüin saa'u tü pütchi sulu'ukot tü karalouktakat, súchiki tü kasa alateematiüpakat, súka sülü'liluin sükalia süpüla shikeraajüjinjatüin. ¹¹Je súka sülü'ütchoin ma'i tia ka'ikat, eeshii süpüla nantu'ulaain aa'u na wayuu kaainjaraliikana, na yarüttakana aa'in, sünain ayatüin sünain aa'inraa tü mojusükat. Otta na aa'inrakana waneepia tü anasü nüchekakat Maleiwa napüleerua, antuujeena aa'u sünain aa'inraa tü anasükat", nümakalaka chi aapieekai tamüin.

¹²Müshi Jesús: "Jaapa jumaala tanüiki. Eitaamaateechi taya tachikua. Anteechi taya süpüla tawalaajüin wayuu je süpüla süsalainjatüin wayuu tatüma tü kasa saa'inrapü'lükat kataiwa'aya so'u wane'ewaire sükua. ¹³Eetüjü'l'ya taya süpülapünaa tü kasakat süpüshua je eeinjachi taya meinshi. Taya kakumalaka kasa

süpüshua, taya ekeraajaka'aya shia", müsülee nünüiki Jesús.

¹⁴Alana'aleejeenia ma'i súmaa talatiün ma'i naa'in na alatinnakana oulia naainjala nütüma Maleiwa. E'itaashinapa naya nütüma Maleiwa süpüla nekerolüin sulu'upiünaa so'u tü pueulokat süpüla nekünjatüin súchon tü wunu'u katakat atüma so'u wayuu. ¹⁵Otta müshi'iya na wayuu malatirujukana oulia naainjala, nnojoleena ekerolüin naya. Naya na wayuu yarüttakana aa'in, maa aka na ouutshiikana, na a'lluwajiraakana nakuaippa súmaa wayuu jierü otta wane jierü nümaa wane toolo, na o'unaliikana wayuwa'in, na a'waajakana maleiwayaa, oo'ulaka na aküjüliikana waneepia alawaa.

¹⁶Müshi Jesús tamüin: "Taya Jesúksa'aya, taya nuu'uliwo'uka'aya David, chi súlailakai mma paala súmaiwa. Maa aka tü jolotsü eweetakat eeiwa'aya ai, akaajaa tayakai sünain tee'iyatiün tü nüchekakat Maleiwa sümüin wayuu wainma. Tamühi paala pia: Süpüshua tü aküjünakat pümiün nütüma chi aapiee tajütakai pünaïnmüin, napülajatü na anoujashii sulu'ukana tü outkajaaleekalüirua", müsülee nünüiki Jesús tamüin.

¹⁷Chi wayuu eekai kee'ireein naa'in kataa o'u waneepia, anakaja nünoujüle nünain Jesús süpüla eeinjachin nia nümaa masaloule süpüla ka'ikat süpüshua. "Jalaina", müshi chi Naa'inkai Maleiwa. Maja'a aka nanüiki na anoujashiikana, na kanüliakana nu'wayuusein chi Anneetchonkai: "Jalaina", müşhii. Je na wayuu aapakana tü ashajünakat sulu'u tü

karalouktakat, anakaja namüleya: “Jalaina”.

**Nüchiajaain Juan na aapakana
sünüiki tü karalouktakat**

¹⁸Tayakai Juan, tamüshii paala jia jüpüshua aapakana joo tü pütchi tashajakat sulu'u tü karalouktakat, süchiki tü kasa alateemätütpakat, suulia ju'wanaja'alaain tü pütchikat: Chi eekai nükoo'omüinjain tü pütchi sulu'ukot tü karalouktakat, süsaleechi nütüma Maleiwa süka tü müliaa aküjünakat achiki sulu'u tü karalouktakat. ¹⁹Oo'ulaka chi wayuu eekai nunujulajüin süpüshi tü pütchi sulu'ukat tü karalouktakat, nuu'ule'ereeichi Maleiwa suulia ekeroloo sulu'upünaa so'u tü pueulokat

süpüla niküinjachin süchon tü wunu'u katakat atüma so'u wayuu, tü aküjünakat achiki sulu'u tü karalouktakat.

²⁰Nütüjaaa aa'ut Jesús sünain shiimün süpüshua tü tashajakat achiki jümün jia anoujashii sulu'ukana tü outkajaaleekalüirua. Je nünüiki jümün: “Shiimün sünain teitaamaateechin tachikua”, müshi nia jümün.

Je tamakalaka ni'ipajee:
“Senyotkalee Jesús, anakaja püle'ejüle maaltü. Amén”.

²¹Je süma'inru'u wa'atapajuün chi Wasenyotsekai Jesús, tachuntüin nümün süpüla naapüinjachin na'anasia waneepia jümün jia anoujashiikana jüpüshua. Kettaasü joolu'u tü tashajakat jümün.
Amén.